

نارینه
ولې د ښځو
پر وړاندې
بې میله
کېږي؟
لیکنه: خالص ادیب

بې ساعته
روژه
سردار ولي پښتونزوی

کیسه!!!
اکبر شیر

ځینې
بهر مېشتي
فېسبوکي
منتقدین!
علیه لعنه
عبدالحمیم حلمیار

د نړۍ ۱۰
ستر مسجدونه!
معلوماتي ۶ مخ

روژه ماتې
په څرما سره کول
د روژې فضائل ۵ مخ

په کندهار کې د فوټسال
سیالی پیل سوې
سپورټ ۸ مخ

په روژه کې له تندي څخه د
مخنیوي لارې چارې!
روغتیا ۷ مخ

خو سولې ته تېري افغانان؛ تېري تداوم غواړي؟

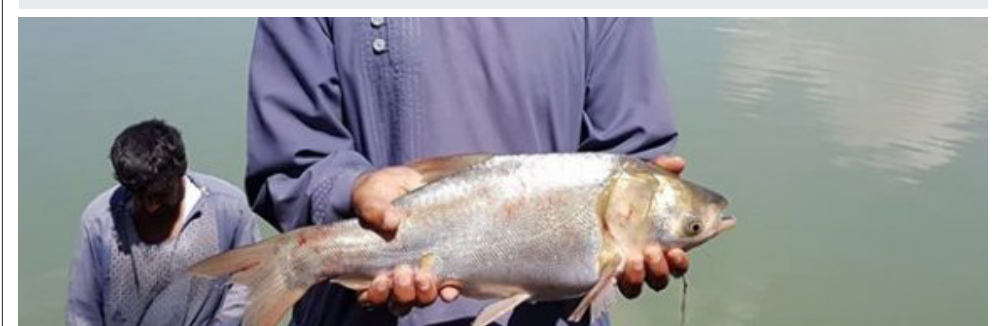

ځپلی او د سختو ستونزو او کړاونو سره یې مخ کړې دی. افغان ملت هره ورځ د دغې کړېږې. افغان ملت د روانې خونړۍ جگړې اصلي بیه پرې کوي، ځکه خو په وارو وارو و ته له هري خوا بدبختي راغلې ده او هره خوا د افغانانو په وینه سره ده.
۳

په انلاین ډول د انتخاباتو ترسره
کول څنگه ارزوي؟
خلک او ټاټوبی ۴ مخ

په کندهار کې د ماهیانو فارمونه؛ د کاله ۶ زره ټنه تولید لري

کله؛ امریکا پرې له حوال رغوي

له جگړې ستړي، خو سولي ته تېري افغانان؛ څوک د جگړې تداوم غواړي؟

او د روزنځايونو او مرکزونو شمېر يې ۳۲ زرو ته رسېږي، چي هر وخت يې په افغانستان کي د پاکستان د گټو لپاره جگړه مخته وړې ده.

د کارپوهانو په باور، امريکا دي تر هر څه مخکي د افغان سولي د برياليتوب په هدف پاکستان په نښه کړي، تر څو په افغانستان کي د سولي ډېوه بله سي.

د امريکا او طالبانو تر منځ په شپږم پړاو مذاکراتو کي که څه هم د پرمختگونو خبري سوي، خو تر اوسه د طالبانو په دريځ کي هيڅ ډول بدلون نه دی راغلی او امريکا هم ظاهراً له افغانستان څخه د وتلو نيت نه لري.

د سولي شپږم پړاو خبري په داسي حال کي پای ته ورسېدې، چي خپله زلمي خلیل‌زاد د دغه بهير له کرار پرمختگ څخه ناخوښي څرگنده کړه.

د شنونکو په آند، تر هغه چي بين الافغاني مذاکرات پيل نه سي او افغانان پخپلو کي تفاهم ته سره ونه رسېږي، دا ډول ناستي او غونډي به مطلوبه نتيجه ونه لري.

د یادوني وړ ده، چي په قطر کي د افغان سولي اړوند تر اووم پړاو مذاکراتو مخکي بين الافغاني خبري پيل سي.

د جگړې پر ټولو اړخونو رغ وکړ، چي په روژه کي جگړه ودروي او د ملکي وگړو د خونديتوب په تړاو خپلي ژمني عملي کړي.

د دې تر څنگ د سولي شپږم پړاو خبرو کي امريکايي پلاوي تر ډېره پر اوربند او بين الافغاني خبرو-اترو ټينگار کاوه، خو طالبان پر خپل پخواني دريځ ولاړ وه.

د زلمي خلیل‌زاد له قوله، چي که طالبان د اوربند او بين الافغاني خبرو اترو غوښتنه ونه مني، نو ستونزه نه حلېږي، چي همدې مسئلې د قطر پر خبرو هم ژور سيوري غوړولی دی.

شنونکي وايي، چي طالبان د سولي هيڅ واک او اختيار نه لري، ځکه خو د مذاکراتو پر مهال خپلواک نه وي.

شنونکي، د طالبانو او القاعده په گډون د پاکستان له لوري ۷۲ روزل سوي ترورستي ډلي، چي تل يې په افغانستان کي جگړه کړې او بې دفاع خلک يې وژلي دي، د افغان سولي اساسي خنډ گڼي. د معلوماتو له مخي، د دغو وسله والو ډلو د غړو شمېر آن ۲۵ ميليونو تنو

(یوناما) د روژې په لومړۍ اوونۍ کي په افغانستان کي پر ملکي کسانو د زيات سوي تاوتریخوالي د اغېزو له کبله ژوره خواشيني څرگنده کړه.

د روژې مبارکي مياشتي په درشل کي طالبانو او نورو وسله والو ډلو د بغلان په امنيه قومندانۍ، کابل کي د کاونټرپارټ په نوم پر يوې خصوصي موسسې وسله وال بریدونه او دغه راز په جلال آباد ښار کي څو غبرگي چاودني وکړې، چي زيات ملکي تلفات يې لرل او په ټپيانو کي يې ښځي او ماشومان هم شامل وو.

په ولسي گڼمېشتو سيمو کي وروستي بریدونه په داسي حال کي ترسره کېږي، چي د هيواد په مختلفو سيمو کي د زيات سوي تاوتریخوالي پراخ رپوټونه ورکول کېږي او ادعا کېږي، چي د دغو بریدونو درنه بيه ولسي وگړي پرې کوي. يوناما بياځلي

شنونکي وايي، په افغانستان کي د سولي نه راتگ څو دليله لرلای سي، چي يو يې په هيواد کي د پخوانيو جگړمارانو او جگړه کوونکو ډلو-ټپلو له لوري د جگړې د تداوم غوښتنه ده، نو ځکه خو د سولي په برخه کي پخ پرمختگ روان دی.

په قطر کي د طالب استازو او امريکايي پلاوي له شپږم پړاو خبرو وروسته اوس داسي ښکاري، چي دا خبري بې پایلي وي. که څه هم د دغه پړاو خبرو ته ډېره تمه وه او ويل کېدل، چي په دې خبرو کي به ډېر پرمختگونه وسي، خو د دواړو اړخونو له څرگندونو داسي ښکاري، چي د قطر د شپږم پړاو خبري ډېري نښي نه وي.

د معلوماتو په اساس، قطر کي د سولي د مذاکراتو تر شپږم پړاو مخکي بايد بين الافغاني خبري اتري سوي وای، خو د غونډي د گډون والو په سر د اختلاف له امله دا غونډه ترسره نه سوه.

په دې غونډه کي امريکا غوښتل، چي د طالبانو د دريځ خلاف دغه ډله له حکومتی پلاوي سره مخ کړي، خو طالبانو مقاومت وکړ او پایله يې دا سوه، چي د قطر بين الافغاني غونډه ترسره نسوه.

هاخوا په افغانستان کي د ملگرو ملتونو مرستندويه پلاوی

ټاټوبی اوونیزه
ملی، خپلواکه، سیاسي، اجتماعي او کلتوري خپرونه

سریکه

آیا روانه جگړه پای ته رسېدونکې ده؟

ښايي د بهرنيو ځواکونو په وتلو سره روانه جگړه ختمه نه سي او ممکن افغانستان بيا د تيرو لسيزو ناخوالو، ستونزو او کړاونو ته وگرځي.

زيات شمېر افغانانو د جگړې له امله خپلي سيمي پرې ايښي او بيرته خپلو کلیو او يانډو ته د ستنېدو لپاره هيڅ زړه نه ښه کوي.

د امريکا سرپرست دفاع وزير پاتريک شاناهان هم ددغه وزارت چارواکي د مالي کال تر پایه افغانستان ته له سفر څخه منع کړل او په دې برخه کي يې د کانگرس له غړيو غوښتي دي، چي دا بنديز عملي کړي.

د امريکا دفاع وزارت چارواکو ته د سفر دغه شاوخوا يو کلن وړانديز داسي مهال سوی دی، چي طالبانو د روژې مبارکي مياشتي د پيل سره سم په کابل او د افغانستان په نورو سيمو کي خونړي بریدونه وکړل.

داسي نه ښکاري، چي د امريکا کانگرس کي دي ددغه بنديز د وړانديز هرکلی ډيموکراتان وکړي، نو ښايي د کانگرس د ډيموکراتانو او پنتاگون ترمنځ نوي لانجې ته لاره هواره سي، په ځانگړي ډول چي د امريکا پوځي چارواکو د رواني می مياشتي پر ۱۰ مه وويل، چي دوی د ۲۰۱۹ مالي کال له بوديجې څخه يو نيم ميليارډ ډالر د مکسيکو سره پر پوله د دېوال جوړېدو ته ځانگړي کوي.

په اصل کي ددې پيسو تر نيمايي زياته برخه په افغانستان کي د افغان امنيتي ځواکونو د حمايت او د امريکايي ځواکونو د تقاعد د سيستم لپاره ځانگړي سوي وي. د امريکا کانگرس کي ډيموکراتان اکثریت دي او د مکسيکو او امريکا ترمنځ د دېوال له جوړېدو سره هم مخالفت کوي.

اوس داسي ښکاري، چي په افغانستان کي روانه تر ټولو اوږده او خونړۍ جگړه پای ته رسېدونکې ده. د طالبانو او امريکا ترمنځ په لوړه کچه په وروستيو خبرو کي مهم پرمختگ ونه سو، خو دومره پرمختگ وسو، چي سولي ته شرايط آماده کړي. دا مهمه ده، چي طالبان او امريکا د جگړې د دوو مهمو لوريو په توگه شپږم پړاو کي يو بل سره مخامخ خبري کوي. اوسمهال خو د جگړې ددغو دوو مهمو لوريو له مداخلې پرته بله سوله بيزه حل لار نه تر سترگو کېږي.

دې ته اړتيا سته، چي هر لوری يو څه له لاسه ورکړي، څو خپل اهداف ترلاسه کړي او د وینو د بېهدو مخه ونيول سي.

د افغانستان کورنیو چارو وزارت مرستيال خوشحال سعادت وايي، اوونۍ کي پنځه سوه او په مياشت کي دوه زره طالبان وژني، خو د طالبانو د مرکچي پلاوي مشر عباس ستانکزي بيا وايي، ترڅو بهرني ځواکونه له افغانستان څخه نه وي وتلي اوربند او بين الافغاني خبري نه سي کېدای. څوک په اوونۍ کي پنځه سوه طالبان وژني او څوک بيا د خپل ولس سره د مذاکراتو لپاره د بهرنيو پوځونو د وتلو شرط ږدي! نو دواړه د يوې سکې دوه مخونه بللی سو.

په هيواد کي د رواني خونړۍ جگړې لويه قرباني افغان ولس ورکوي او د هري ورځي په تېرېدو يې برخليک نور هم له واکه وځي.

د افغان ځواکونو بودیجه؛ امریکا پرې له مکسیکو سره دېوال رغوي

ځواکونو له پيسو گټه اخلي. له مکسيکو سره د دېوال جوړېدو موضوع ډېره جنجالي سوي ده، د امريکا ولسمشر يې پر جوړېدو ټينگار کوي، خو کانگريس يې ورسره نه مني.

د روان کال په مارچ مياشت کي د امريکا پوځ د خپلي بوديجې يو ميليارډ ډالر د دې دېوال د جوړولو لپاره بېل کړل، چي د امريکا ولسمشر ډونالډ ټرمپ يې پر جوړېدو ټينگار کوي، خو د کانگريس غړي يې سخت مخالف دي.

د امريکا دفاع وزارت سرپرست ويلي دي: ((دا پيسې له مختلفو سرچينو ترلاسه سوې، لکه سپما، په پروگرامونو کي بدلون او د پروژو بيا کتنه او په دې دليل زموږ د ځواکونو پر توان ډېر کم اغېز کوي.))

نوموړی وايي، امريکا څلور زره پوځيان او ۱۹ الوتکي هم د مکسيکو پولي ته لېږدوي.

يو بل امريکايي چارواکي رسنيو ته ويلي: ((د دې پيسو بېلول له افغان امنيتي

مسؤل مدير:
عبدالحميم ((حلميار))
+93 (0) 795810083

مرستيال: عزت الله ذکي
+93 (0) 700484818

www.Tatobaynews.com
facebook.com/ tatobayn
tatobay@gmail.com

د يوې گڼي بيه: (۲۰) افغانی
شپږ میاشتنی گډون: (۵۰۰) افغانی
يو کلنی گډون: (۱۰۰۰) افغانی

کابل توزیع او اعلانات: +93 (0) 700890844
کندهار اعلانات: +93 (0) 704803494
کندهار توزیع: +93 (0) 700988408
هلمند توزیع او اعلانات: +93 (0) 744449816
زابل توزیع او اعلانات: +93 (0) 702953132
ارزگان توزیع او اعلانات: +93 (0) 795244622

د خپل ديني مسولیت له مخي د اخبارونو پاني بې ځايه مه غورځوی! ۲۲
(د ټاټوبي اوونيزي اداره)

په کندهار کې د ماهیانو فارمونه؛ د کاله ٦ زره ټنه تولید لري

١٣٩٥ کي بيا ٧٦٥ ته لوړ سو، په ١٣٩٦ کي يو زر او ٤١٩ فارمونه جوړ سول، په ١٣٩٧ يم کال کي يو زر او ٥٢٨ او په روان ١٣٩٨ يم کال کي يې شمېر يو زر او ٥٦٣ ته ورسېد.

نوموړي په کندهار کې د ماهیانو د فارمونو جوړولو کيسه له دې ځايه پيل کړه، چې په دغه ولايت کې د ماهیانو د فارمونو جوړولو چاري په ١٣٨٦ لمريز کال کې د کندهار له ارغستان ولسوالۍ څخه پيل سو او وروسته په ١٣٨٧ ام کال کې د دامان په ولسوالۍ کې په پنځه جريبه ځمکه کې د ماهیانو يو فارم جوړ سو او تر دې وروسته هم گڼ شمېر فارمونه جوړ سول، خو ډېر دوام يې ونه کړ او تر ١٣٩٠ لمريز کال پورې د بېلابېلو ستونزو له امله له ناکامۍ سره مخ سول.

نورې وايي، له دې وروسته يې په ١٣٩١ لمريز کال کې د ماهیانو لومړنی فارم جوړ کړ چې ورته درې زره قطعې گراس، معمولي او سلورکارپ ماهيان راوړل او دا ماهيان په لومړي ځل په کندهار کې

کاميابه سول، چې له همدې کال نه په کندهار کې د کاميابه فارمونو لړۍ پيل سوه.

د ده په خبره، د دغه فارم له برياليتوب سره يې د خپلې تجربې او مشاهدې په رڼا کې سلگونو خلکو ته وړيا فني مشورې ورکړې او همدا د دې لامل سو چې په تېرو اتو کلونو کې دلته د ماهیانو د فارمونو شمېر تر يو زر او ٥٦٣ ته ورسېږي.

ښاغلی نورې وايي، چې په کندهار ولايت کې د ماهیانو د صنعت د پراختيا په پار يې ډېرې هلې ځلې کړي، د گاونډيو هيوادونو تجربې يې راوړي او يو شمېر کسان يې بهر ته د روزني او تجربې د ترلاسه کولو په پار استولي دي.

هغه وايي، په ١٣٩٢ يم کال کې د مالدارۍ د مديريت په غوښتنه د ماهیانو د اتحاديې رئيس حاجي عبيدالله د ايران له قونسلگرۍ سره په اړيکه کې سو، تر څو له ايران نه د ماهیانو نسل راوړي، خو ستونزو ته په کتو له ايران نه کندهار ته د ماهیانو د بېچيانو واردول شوني نه وه.

نوموړی زياتوي، چې په کندهار کې درې ډوله ماهيان «معمولي کارپ Common Carp، سلور يا سپين زر کارپ Silver Carp او وانبه خوړونکي گراس کارپ Grass Carp» روزل کېږي، چې ډېره ښه نتيجه يې ورکړې ده.

د ده په وينا، په يوه جريب فارم کې دوه زره

ماهيان روزل کيدای سي، چې د کال ٤٠٠٠ کيلوگرامه غوښه توليدوي، چې په ځينو فارمونو کې اوس ١٥ کيلو يې ماهيان هم موجود دي.

د نورې په خبره په تېرو کلونو کې په کندهار ولايت کې د ماهیانو خامه غوښه کيلو په ١٤٠ افغانۍ وه خو په ١٣٩٧ يم کال کې د ماهیانو د ښه

مارکيټينگ له وجهې د ماهیانو خامه غوښه ٢٣٠ افغانيو ته لوړه سوه، هغه وايي، د دې تر څنگ په دې برخه کې زرگونو کسانو ته د کارزمينه هم برابره سوې ده.

د ښاغلي نورې په خبره، په کندهار کې د ماهیانو د کاروبار په زياتوالي سره په دې ولايت کې د ماهیانو په برخه کې درې شرکتونه او يوه اتحاديه هم فعاليت کوي.

د ماهیانو اتحاديه (د کندهار ولايت د ماهیانو د فارم لرونکو ټولنه)، چې په ١٣٩٦ يم کال کې تاسيس سوې ده، په کندهار ولايت کې د کب روزونکو د ستونزو د هوارولو په پار فعاليت کوي.

همدا راز افغان کب شرکت هم په کندهار ولايت کې فعاليت لري، دغه شرکت د ماهیانو هېچرې هم لري، چې د ماهیانو بېچيان د کندهار ولايت تر څنگ د هيواد ١٦ نورو ولايتونو ته صادروي، چې په کابل، فراه، هلمند ولايتونو او د موسی کلا په ولسوالۍ کې رسمي څانگې هم لري، ياد شرکت په کندهار کې په عصري بڼه ماهي پزې هم جوړه کړې ده، د ټولو جوړوسوو فارمونو غټ ماهيان همدغه شرکت پېرې او بيا يې د کندهار، کابل، ننگرهار، زابل، هلمند، فراه او هرات په ولايتونو کې خرڅوي.

همدا راز د توريال کب شرکت، چې څو کاله مخکې يې د ماهیانو فارم جوړ کړی، دغه شرکت د کندهار په مرکز شهر نو کې د ماهیانو اساسي هېچرې جوړه کړې، چې هم پر فارم لرونکو د ماهیانو بېچې خرڅوي او هم د غټو ماهیانو د غوښې د خرڅلاو تجارت کوي. بل شرکت ابدالي

لري، چې د ماهیانو بېچيان د کندهار ولايت تر څنگ د هيواد ١٦ نورو ولايتونو ته صادروي، چې په کابل، فراه، هلمند ولايتونو او د موسی کلا په ولسوالۍ کې رسمي څانگې هم لري، ياد شرکت په کندهار کې په عصري بڼه ماهي پزې هم جوړه کړې ده، د ټولو جوړوسوو فارمونو غټ ماهيان همدغه شرکت پېرې او بيا يې د کندهار، کابل، ننگرهار، زابل، هلمند، فراه او هرات په ولايتونو کې خرڅوي.

کب شرکت دی، چې له ١٣٨٨ ام کال څخه کندهار او نورو ولايتونو ته ماهيان راوړل، چې اوس د ماهیانو د غوښو تر څنگ د ماهیانو بېچيان هم راوړي او بيا يې پر نورو شرکتونو او هټيوالو پلوري.

د کندهار د کرنې، اېکولوژۍ او مالدارۍ رياست چارواکي وايي، چې په ١٣٩٨ يم کال کې په دې ولايت کې د ماهیانو روزني د فارمونو د پراختيا په پار يو شمېر پروژې په پام کې نوبل سوي دي، چې په دغو پروژو کې د ماهیانو د هېچرې جوړول، د ماهیانو د ٢٧٠ زره بېچيانو وپشل او د

ماهيان روزني ١٢ بابه نوي فارمونه جوړول شامل دي. د دې تر څنگ په کندهار کې د ماهیانو د ناروغيو د تشخيص د يوه مجهز لابراتوار غوښتنه سوې او په دې ولايت کې د ماهیانو د انستيتوت د جوړولو په پار هم هلې ځلې سوي دي.

د چارواکو په خبره، که دلته د ماهیانو د فارمونو جوړولو لړۍ همداسې چټکه روانه وي، نو په نژدې راتلونکي کې به کندهار د ماهیانو په يوه لوی توليدونکي ولايت بدل سي.

په افغانستان کې د کب روزني د فارمونو شمېر دوه زرو ته رسېږي، چې ډېری يې په کندهار، هلمند، ارزگان، ننگرهار، لغمان، بلخ او نيمروز ولايتونو کې شتون لري او له دغو فارمونو څخه په کال کې څه باندې ١٠ زره ټنه ماهيان توليدېږي.

ځيني بهر مېشتي فېسبوکي منتقدین! عليه لعنه

عبدالحميد حليميار

زما د خبريال په خپلواکۍ، مشکلاتو او روزمره ستونزو نه دی خبر، زما د خبريال په اقتصادي حالت، فزیکي حالت، شعوري حالت، ذهني حالت او ټولنيز حالت نه دی خبر، خو ويښ ضمير او پوره کار غواړي.

دوی لکه نور بهرنيان ملامت نه دي، په بهرنيو عينکو کې اصلاً افغانستان همداسې معلوميږي، ځکه خو عيني شاهدي او آوازې يو له بله په څرگند مغايرت کې دي. دا عليه لعنه پرته له دې، چې په حقايقو ځان خبر کړي، له حالاتو لېرې بې روژې مردار مخ له خوبه تر را پاڅېدلو وروسته د تاوده پلو ترڅنگ د فېسبوک پر آوازو په پټو خوبورو سترگو تصميم نيسي، قضاوت کوي او بې خبره زما پر يو زحمت کښ او زيار کښ خبريال باندې د خېټې تعرض کوي.

کله زمور خبريالانو ته ډالري خبريالان وايي، کله موماشيني خبريالان بولي او کله مو.....! جالبه ده! ددې خلگو قضاوت سپری حيران کړي.

باور وکړئ، دا نو زياتره هغه کسان دا تعرض کوي، چې په افغانستان کې نېک نوم او د اوسېدلو ځای نه لري، ټول د خپل ماضي له لاسه تېښتېدلي او مستقبل يې په هماغه بهرنيو هېوادونو کې هم خراب دی او د څه وخت په تېرېدو سره به بيا بل هېواد ته تښتي.

ددوی د خپلو اعمالو له امله کډه په شا ده، زړه هيڅ ځای هم سکون والله که ورکړي، خو بيا هم د خپل مضر توب او مړې خېټې هواوي په دا ډول خبرو باسي. هغوی ته اوس نور څه نه دي پاته، توهين، ښکنځل، بيابې، بې آدبې، بې عزتي او هرچا ته لکه ليونی سبی حملې وهل يې اوس په روزانه اعتياد مبدل سوي دي. دا خلگ په بهرنيو ډيسکټيکو او نايټ کلبونو کې د پېکو او بوتلانو سره ونځېدل، هره شپه په عېش او نوش کې ورقتېدل، نو د دوی به د سترگو اوبه چيري پاته وي؟

د دوی خو آبرو او عزت په هماغه اوله شپه په نايټ کلب کې دده بېچاره او عليه لعنه سره نور په مخه ښه وکړه. کاش! دې خلکو د پت او عزت په نامه څه پېژندلای!

د زياترو مېندي دلته فقر کوي، په کورونو گرځي، خوزوی به يې په نايټ کلب کې د خپلې معشوقې ترڅنگ روسی ودکا ته ناست وي، پر افغان خبريالانو به تعرض کوي او د نظام پر ساختار به ږغېږي، بېرته دې غرقه سه!

د ظالم بچيه! ځان خبر کړه، سر را پورته کړه، مور دي دلته فقر شروع کړی او ته نقد ته ناست يې! ښه يې ويلي، چې د ځان اصلاح د جهان اصلاح ده. گورئ! لومړی تاسې ځان اصلاح کړئ، مسلمانې وپېژنئ او د نايټ کلب وخت د الله ج د کلام الله لوستلو ته وقف کړئ، د خپل مور او پلار غم وخورئ، ځان په اسلامي او شرعي عقیده سمبال کړئ او بيا که مو نو نقد کاوه.

لومړی په حقايقو ځان خبر کړئ او بيا نقد وکړئ، اوس خو ما مخکې هم وويل، چې ځيني بهر مېشتي به په افغانستان کې د خپل مور په وضعت نه وي خبر، خو پر هر څه به ناخبره او د گېډې انتقاد کوي.

د کندهار خبريالان او په ضمن کې د ټول افغانستان خبريالان په ډيرو سختو شرايطو کې کار کوي. د خپلو سرونو په نذرانه کولو سره خپلو هيوادوالو ته مالومات ورکوي، هره ورځ وژل کېږي، تهديدېږي، تحقيرېږي او قرباني ورکوي، نو که چيرې د افغان خبريالانو د تشويق لپاره څه ونه لري، نو لطفاً بې ځايه او د حقايقو څخه لېرې يې مه توهينئ.

ځکه دا عمل د خبريالانو په وړاندي بې انصافي او بې عدالتي ده. هغه کسان چې په خارج کې ناست دي او زما پر خبريال نقد کوي، د هغه ضمير دومره مړ او بې غبرته دی، چې دلته کار هم نه سي کولای، خپل مړه ضمير او بې غبرتيا تر خارجه رسولی دی.

Follow us: Tatobayn, @tatobaynews, Tatobaynews, Tatobaynews. ټاټوبی خبري ويب پاڼه. د هيواد، سيمي او نړۍ د تازه پېښو لپاره ټاټوبی نیوز ته ورسیئ. www.tatobaynews.com

” په انلاين ډول د انتخاباتو تر سره کول څنگه ارزوی؟ “

احمدشاه پاڅون

ليکوال

په نړۍ کې د ټاکنو معاصر او مروج ډول الکترونیکي دی، چې دا ډول ټاکنې تر نورو هغو ډولونو شفافې، چټکې او اقتصادي هم وي، مگر افغانستان لا تر اوسه دا ډول ټاکنې نه دي تجربه کړي. دا هم جوتنه ده، چې د رایو پانوی او صدوق ټاکنې هر ځل له پراخو درغلیو سره مل وي. یوازې دا نه، د ټاکنو پر دې ملي پروسه دومره لوړ مصارف ترسره کېږي چې له نړیوالو مرستو پرته

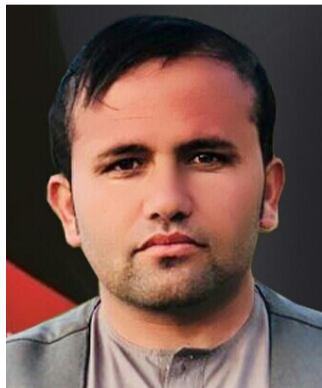

بې ترسره کول د افغانانو او افغان دولت له توانه پورته گڼل کېږي. که وکتل سي، نو افغان دولت د ټاکنو پر مهال لوړ مصارف کوي، لومړۍ درجه امنیت نیول کېږي، په ټول هیواد کې ملکي، ترانسپورتي، ټولنيزي او اقتصادي چاري په تپه درېږي او امنیتي تهديدونه هم تر نورو وختونو زیاتېږي. کله چې تر دې دومره قربانیو وروسته بیا هم په ټاکنو کې درغلي کېږي، پایلې یې تر پوښتنې لاندې راځي او دې ډول سره نو ملت هم مایوسه کېږي او د ټاکنو رواج او ورباندې باور نور هم پیکه کېږي. افغان دولت ته پکار ده، چې د ټاکنو د روڼوالي یا شفافیت لپاره کوتلې گامونه پورته کړي، چې ښه بدیل یې الکترونیکي انلاين ټاکنې دي. دا کار به یوازې دا نه، چې د ټاکنو شفافیت به تضمین کړي، بلکې د خلکو باور به هم پر ټاکنیزه پروسه پیاوړی سي او همدا راز به افغان دولت د ټاکنو لپاره د پخوا په پرتله څو برابره کم پرسونل ته اړتیا ولري او همدا راز به د ټاکنو کمسیون لږو وسایلو ته اړتیا ولري، چې انتقال، ساتنه او کارونه یې اسانه او چټکه وي. بله گټه به یې دا وي، چې د ټاکنو پایلې به ژر اعلان سي، دلته چې د ټاکنو او د پایلو د اعلان تر منځ میاشتي وخت تېر سي، خپله پروسه تر شکونو لاندې راسي. لنډه دا چې افغان دولت چې کوم مصارف پر پرسونل، وسایلو، انتقال او نورو لوازمو کوي، هغه مصرف دي د ټاکنیز بهیر پر برېښنازیز کولو مصرف کړي. مطلب دا خبره هم باید له یاده و نه باسو، چې هر ډول الکترونیکي سیستم هم له خطرې خالي نه دی، درغلي کوونکي او درغلي غوښتونکي په هر غر کې لاره باسي، هسي نه د انلاين ټاکنو پایلې تر نورو بترې راووخې.

عبدالحی ډاډمن

مدني فعال

دا چې د ټاکنو خپلواک کمسیون په دې وروستیو کې ویلي، چې راتلونکي ټاکنې به د انټرنیټ په مټ ترسره کړو، مناسبه او د قناعت وړ خبره نه ده، ځکه افغانستان چې د ټکنالوژۍ او پرمختیایي تحولاتو څخه بې برخې هیواد دی، د وگړو زیاته برخه یې د علم او پوهې له نعمت څخه بې برخې ده او وگړي یې د نننۍ نړۍ له پرمختیا او ټکنالوژۍ څخه محروم دي.

حال دا چې د افغانستان د وگړو ٧٠ سلنه برخه د لېري پرتو سیمو څخه تشکیل سوې ده او د لېري پرتو سیمو وگړو لاسرسی انټرنیټ ته څه چې په پېژندلو کې یې هم ستونزه لري. د دې هېواد اکثریت وگړي د هیواد په گوټ-گوټ او مختلفو سیمو کې ژوند کوي او د یادو لېرو پرتو سیمو اوسېدونکو د افغانستان په ودانولو او ساتلو کې رغنده رول لوبولی دی. همدارنگه پر افغانستان د یرغلونو په مقابل کې د لېري پرتو سیمو اوسېدونکو قربانۍ ورکړې او په دې هیواد کې یې نه هېرېدونکي خدمتونه کړي دي. د انټرنیټ په مټ راتلونکو ټاکنو به نه یوازې د لېرو پرتو سیمو د وگړو حقوق تر پښو لاندې کړي وي او له بل پلوه به مو راتلونکي ټاکنې تر سوال لاندې راغلي وي. د انټرنیټ په مټ راتلونکي ټاکنې به هیواد ته له سیاسي اړخه ضرر ورسوي، شفافې او رڼې ټاکنې د انټرنیټ په مټ نه سو ترلاسه کولای، ځکه چې د افغانستان زیاتره وگړي انټرنیټ ته لاسرسی نه لري، احتمال د دې سته چې د لېرو پرتو سیمو د اوسېدونکو پر ځای نور کسان د ټاکنو حقوق لاندې کړي او ټاکنو ته د درغلی زمينه مساعده کړل سي.

شاه اغا اکرمي

د سياسي چارو کارپوه

په انلاين ډول د انتخاباتو ترسره کول زما په نظر یو ښه اقدام دی، هغه ځکه چې د یو شخص ټول مکمل معلومات او د هغه د گوتې نښه په کمپیوټر کې ثبتېږي او د رایې اچونې په ورځ فقط یو کس یوازې د یوې رایې ورکولو حق لري، چې په دې سره په ټاکنو کې تر ډېره د درغلیو مخه هم نیول کېږي. خو ځکه به دا پروسه په انلاين ډول ترسره نه سي، چې یو څو ټاکنو ته لږ وخت

پاته دی او له بلي خوا څخه دا درېیم ځل دی چې د ټاکنو خپلواک کمسیون د ولسمشریزو ټاکنو نېټه ځنډوي او په ضمن کې وايي، چې موږ په کافي اندازه امکانات او وخت په واک کې نه لرو، نو ځکه زه وایم چې دا پروسه به هم عملي نه سي ځکه چې نن موږ گورو چې د هیواد په بېلابېلو ولایتونو کې خلگ حتی مخابراتي خدماتو ته لاسرسی نه لري، ځکه چې هلته مخابراتي شبکې د امنیت د خرابوالي له کبله فعالیت نه سي کولای، نو هلته به انټرنیټ څنگه کار وکړي او همدا راز باید وویل سي چې د دې سیستم سره دخلکو نابلدتیا یوه بله ستونزه ده، هغه داسې چې په تېرو ټاکنو کې موږ ولیدل چې اکثره د بایومتریک ماشینونه یا خراب وو او یا یې هم کارکوونکي سم نه پرې پوهیدل او دا ملي پروسه یې د خنډ او ځنډ سره مخامخ کړل، خو بیا هم که چېرې په انلاين ډول دوی دا ټاکنې ترسره کړي، نو باید له تېرو ټاکنو څخه دوی عبرت واخلي او خپلې هغه ټولې خلاگانې او نواقصات باید اصلاح کړي او د رایې ورکوونکو لیست باید په یو ښه میکانیزم سره برابر کړي، هغه داسې چې کوم څوک چې په انلاين ډول ثبت نام کوي، هغه باید د ټاکنو په ورځ دا تشویش ونه لري، چې زما نوم به د ټاکنو په ورځ په لیست کې نه وي او له بلي خوا د ټاکنو کمسیون باید خپل کارمندانو ته ټول هغه تخنیکي وسایل ورزده کړي، تر څو د کار په جریان کې له کومې ستونزې سره مخامخ نه سي. او همدارنگه د برېښنا نه شتون هم یو بل سرخوړی دی، که چېرې برېښنا هم موجوده نه وي، نو د دغې پروسې ترسره کول به نا ممکنه وي.

فیصل جبارخېل

مدني فعال

په انلاين ډول د ټاکنو ترسره کول په هغو هیوادونو کې شونې او ترسره کېږي په کومو هیوادونو کې چې پرمختگ په لوړ کچه او له هرې برخې څخه کاملاً مطمین وي. انلاين ټاکنې ډېرې گټې لري، چې یو څو یې په لاندې ډول ذکر کوو: لومړی د وخت د کمښت له امله- یعنی وخت پکې ډېر کم نیول کېږي او په لنډه موده کې سته نتیجه ټولو هیوادوالو ته پلاس راځي. دوهم، د بې ځایه مصارفو مخنیوی- په دې ډول ټاکنو کې بې ځایه مصارف صورت نه نیسي او په کم لگښت ټاکنې ترسره کېږي. درېیم - د سهولت له پلوه- په دې ډول ټاکنو کې هیوادوال له ډېر سهولت او اسانتیاوو څخه برخمن وي، کوم چې له هر ځای څخه په اسانه ډول سره خپله رایه کارولای سي. څلورم: د شفافیت له حیثه:- دا ډول ټاکنې ډېرې شفافې وي، ځکه هر څه په سیستم کې موجود وي، د تقلب چانس ډېر کم دی. پنځم: د اقتصاد له حیثه:- د اقتصاد له حیثه هم دا ډول ټاکنې هیواد ته ډېر گټورې دي او د دې پر ځای چې پر ټاکنو باندې ډېر لگښت راسي، دا بودیجه د هیواد په بل ځای کې د پرمختگ په نیت په مصرف رسول کېږي.

نذیر رښتینی

د پوهنتون استاد

په دغه زماني مقطع کې ملتونه خپل مشر او رهبر یوازې د رایو په ورکړې سره ټاکي. د رایې ورکولو مختلف ډولونه په بېلابېلو ټولنو کې د روڼتیا له اصله ډول - ډول دي، ولي پس پاتې ټولني او سترې ولسونه یې د کاغذ پر مخ ټاکي؛ لکه زموږ افغان ولسونه. که چېرې مو ملت خپلواک او د بل ځواکمن سیاسي هیواد تر قیادت لاندې نه وي، نو د کاغذ د ټاکنو

شفافیت هم چندانې بد نه وي او که چېرې مو ولسونه د بل هیواد تر سیاسي نفوذ لاندې وي، بیا خو نو د امریکا غونډې پیاوړې سیاسي هیواد په الکترونیکي انتخاباتو کې هم لاسوهنه کېدای سي. د هیلری کلینټن او ډونالډ ټرمپ تر منځ د ولسمشرۍ په ټاکنو کې شوروی تورن دی. اوس چې ویل کېږي په افغانستان کې هم دا ځل الکترونیکي ټاکنې ترسره کېږي، نو زه یې په پیل کې لا دا چاره مثبتته ارزوم، ځکه لږ تر لږه دوني خو به سي چې په دغه بهیر کې په شکلي لحاظ څه پرمختگ راسي. د افغانستان د دغې پېړۍ شرایط فکر کوم دا نه ایجابوي، چې اوس دي انټرنیټي او یا برېښنايي ټاکنې پکې ترسره سي. ولس مو بې سواده دی، ژر په دغه مرحلو پوهېدل ورته گرانه خبره ده، سیمي مو نامنه دي، په ځینو سیمو کې خو مخکې هغه کاغذي ټاکنې لا نه سوای کېدلای، ځکه هري سیمي ته د انټرنیټ او برېښنايي امکاناتو لېږدول او چمتو کول هم ناممکنه برېښي. بل د تخنیکي ټیم ټرینول او هغوی په دې پوهول چې د تېرو پارلماني ټاکنو ستونزې بیا تکرار نه سي، چې تر نیمې ورځې پورې د رایو ورکولو محلوله بند وو. زه فکر کوم، که دغه ټول امکانات او شرایط اماد او بدلون ومومي، نو کېدلای سي چې نسبتاً په هیواد کې بریالی ټاکنې ترسره سي.

محمد آغا

د کندهار پوهنتون یو تن محصل

زه با ید دومره ووايم چې د انټرنیټ په مټ او په انلاين ډول انتخابات د پرمختللو هیوادونو او پرمختللي نړۍ کار دی. موږ او تاسو ولیدل چې د تېرو پارلماني ټاکنو پر مهال، د ټاکنو په ورځ په یا ده پروسه کې یوازې بایومتریک سیستم څومره مشکلات رامنځ ته کړل؛ هغه په دې چې زموږ افغانانو لپاره دا هر څه نوي وو او آن خپله د کمسیون د کارکوونکو لپاره د دې آلې

استعمال یوه ستونزمنه چاره وه. په افغانستان کې چې خلکو د ټاکنو سره خاص بلدیټ هم نه درلود، نو د بایومتریک تکنالوجۍ په اضافه کولو سره یې ستونزې نورې هم ډېرې سوې او په دې سره ویل کېدل چې لا هم درغلیو ته لاره خلاصه سوله. له بله پلوه، په افغانستان کې له مخابراتي شبکو څخه خلک خوشحال نه دي، په ځینو سیمو او لېري پرتو ولسوالیو کې انټرنیټ خو پرېږده، د تلفون خبرې لا امکان نه لري، نو هلته به په اوسني وخت کې په انلاين ډول څنگه ولسمشریزې ټاکنې ترسره سي او په څه ډول سره به ټاکنې ممکنې سي؟ دا ښکاره خبره ده، چې موږ افغانان به د شفافو او رڼو انتخاباتو په پایله کې وکولای سو چې خپل سرنوشت په ښه ډول سره وټاکو، خو په انلاين ډول سره د ولسمشریزو ټاکنو ترسره کېدل په اوسني ضعیف او ناتوانه شرایطو کې چې ډېری هیوادوال مو د سخت غربت سره لاس او گرېوان دي، ناممکن بولم.

نن نیالگی کښنوئ!

سبا ئې تر سیوري لاندې کښنئ!

د روزې فضایل

روژه ماتی په خرما سره کول

لیکنه او خپږنه: عبدالغفار جیبیر
 فخرالموجودات صلی الله علیه وسلم د روژه ماتی حکم په خرما او اوبو سره فرمایلي دی، دا چې خرما یو انسان ته څومره ارزښت لري او ولې نبی کریم صلی الله علیه وسلم ورباندې تینگار کړی دی؛ نو دا موضوع به څه وروسته جوته شي. اوس دلته مور غواړو چې خرما په قرانکریم، احادیثو او ساینس کې وڅېړو، ترڅو د خرما په ارزښت ځانونه پوه کړو.
 خرما په قران کې: د خرما ذکر د قرانکریم ډېر مختلف ځایونه راغلی دی چې لږلیک یې په داسې شیان سره دی:
 أَيْدُكُمْ أَنْ تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ مِنْ نَخِيلٍ وَأَعْنَابٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ (البقره ۲۶۶)
 ۱: آیا له تاسو څخه کوم یو دا خوښوي چې د خرما او انگورو باغ ولري چې تر ونو لاندې یې ویايي بهیري او هرډول میوې پکښې وي؟ وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ مَعْرُوشَاتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا أَكْثَرَهُمُ النَّخْلُ وَالزَّرْعُ وَالزُّيْتُونُ وَالرَّيْحَانُ الْمُتَشَابِهُ وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ (الانعام ۱۴۱)
 ۲: او دی هغه ذات دی چې خپر لرونکي باغونه او بې خپره باغونه یې پیدا کړي دي او د خرماو باغونه او کښتونه یې د بېلا بېلو میوو سره چې له زیتون او انار سره ورته دي او ورته نه دي، پیدا کړي دي.
 وَمِنَ النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ (الانعام ۹۹)
 ۲: او له خرما څخه د هغه له غوټې څخه (دهغه ذریات حاصل له کبله) ځمکې ته نژدې وړی راباسو.
 وَأَضْرَبْ لَهُمْ مَثَلًا رَجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابٍ وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَرْعًا (الکهف ۳۲)
 ۴: او دوی ته د دوو سړیو بېلگه بیان کړه چې یوه ته مو د انگورو دوه باغونه ورکړل او هغه مو د خرماو په ونو سره چاپېره کړل، او د دغو دواړو ترمنځ مو کښت پیدا کړ.
 وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلْعُهَا هَضِيمٌ (الشعراء ۱۴۸)
 ۵: او په دغو کښتونو او د خرماو په بڼونو کښې چې وړي یې له

باره ډک دی؟
 وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ لَهَا طَلْعٌ نَضِيدٌ (سورت ق ۱۰)
 ۶: او د خرماو دنگې دنگې ونې مو پیدا کړي دي چې د هغو له میوو ډک وړي یو پر بل پراته دي.
 فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ (الرحمن ۱۱)
 ۷: په هغې کې (بېلا بېلې) میوې او دخرماوغوټې لرونکي ونې دي.
 فِيهَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ (الرحمن ۶۸)
 ۸: په هغو کې هر ډول خوندورې میوې، خرما او انار دي.
 وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا (عبس ۲۹)
 ۹: او زیتون او خرماوې
 وَفِي الْأَرْضِ قِطْعٌ مَّتَجَاوِرَاتٍ وَجَنَّاتٌ مِنْ أَعْنَابٍ وَزَرْعٌ وَنَخِيلٌ (الرعد ۴)
 ۱۰: او په ځمکه کې (بېلا بېلې) سیمې څنګ پر څنګ پرتې دي او د انگورو باغونه او کروندې او د خرماوو ونې.
 يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزُّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ (النحل ۱۱)
 ۱۱: په دغه (اوبو) ستاسې لپاره غلې او زیتون (ښوون) او خرماوې او انگورو هر ډول میوې زرغونوي.
 وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (النحل ۶۷)
 ۱۲: او د خرماو د ونو او انگورو د تاګونو د مېوو له شپږو څخه هم یو شی په تاسې څښو او تګون لک جنة من نخيل وعنب فتفجر الأنهار خلالها تفرجاً لرّاً (بنی اسرائیل ۹۱)
 ۱۳: یا تا ته د خرماو یا انگورو باغ وي، د هغه په مینځ کې له اوبو څخه ډکې ویايي جاري کړي.
 فَأَنْشَأْنَا لَكُمْ بِهِ جَنَّاتٍ مِنْ نَخِيلٍ وَأَعْنَابٍ لَكُمْ فِيهَا فَوَاكِهُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ (المومنون ۱۹)
 ۱۴: نو د هغو اوبو په وسیله مور ستاسې لپاره د خرماو او انگورو باغونه پیدا کړل، ستاسې لپاره په دغو باغونو کښې ډېرې خوندورې میوې دي او له هغو نه تاسې خوړئ.
 وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِنْ نَخِيلٍ وَأَعْنَابٍ وَفَجْرْنَا فِيهَا

څنګه په روژه کې د قرآن کریم ختم وکړم؟

نن خلک ټول د ژوند په کارونو مصروفه دي، څوک وخت نه لري چې تلاوت وکړي، څوک بیا اراده لري چې تلاوت وکړي، موقع په لاس نه ورځي. څوک بیا هم وخت لري او هم د تلاوت کولو موقع په لاس ورسي، خو تر څو دقیقو تلاوت وروسته سترې سي او بیا په ورځو ورځو قرآن کریم نه را خلاصوي. ددې لپاره یوه داسې طریقه پکار ده چې په مټ باندې ئې مور کولای سو، ډېر به اسانه سره ځان د قرآن کریم په تلاوت عادت کړو او هره ورځ بیا دغه عادت په ډېره اسانۍ سره تر سره کړو. د قرآن کریم د حروفو اندازه (Font size) چې نن دنیا کې رواج دی، یو قرآن کریم تقریباً د ۵۵۰ څخه تر ۶۵۰ صفحي کېږي. راسی، مور به یو قرآن کریم ۶۰۰ صفحي ونیسو.

که دغه ۶۰۰ صفحي د میاشتي پر ۳۰ ورځو باندې ووېشل سي، نو په یوه ورځ کې به ۲۰ صفحي تلاوت سي، او که دغه د یوې ورځې ۲۰ صفحي تلاوت پر پنځو لمونځونو باندې ووېشل سي، نو د هر لمانځه سره به یوازې څلور صفحي تلاوت سي.

پایله: اوس که تاسې غواړئ، چې په میاشت کې یو قرآن کریم ختم کړئ، نو د هر لمانځه مخکې یا وروسته یوازې څلور صفحي د قرآن کریم تلاوت کوی او که غواړئ، چې دوه څتمونه د قرآن کریم وکړئ، نو بیا څلور صفحي تر لمانځه مخکې او څلور صفحي وروسته تر لمانځه او دا عادت به راباندې سخت کېږي هم نه، ځکه لږ دی. نورو مومنو وروڼو سره یې هم شریک کړئ!

له پنده ډکه کیسه!

دربیم قصاب تیره یې وکتله، چې وزن یې پوره و. له قصابه یې وپوښتل؛ ژوند دي څنګه تېرېږي؟ قصاب وویل؛ شکر الحمدلله ډېر ښه ژوند مې دی، تر ډېرو خلکو مې اولادونه، ښځه، کور، مال او ملک ښه دی، ډېر خوشاله یم!

بهلول ترې روان شو، کله چې سلطان محمود ته ورسېد، سلطان ترې پوښتنه وکړه؛ د قصابانو تېرې څنګه وي؟

بهلول وویل؛ د یو څو قصابانو تېرې کمې وي! سلطان وویل؛ نو ولې دې رانه وستل، چې سزا مو ورکړې وای؟ بهلول وویل؛ الله (ج) سزا ورکوله، د چا چې تېرې کمې وي، ښه ورځ یې نه درلوده.

نن ورځ چې د مسلمانانو حالات په دنیا کې سم نه دي، همدې ته ورته داستانونه لري، اکثریت خلک مو په دنیوي ژوند کې صادق، رښتیني او صفا زړونه نه لري.

وايي چې سلطان محمود غزنوي خپل ورور بهلول ته وویل، چې ولاړ شه د قصابانو د ترازو تېرې، چې غوښه پرې تلي، وگوره که د چا ډېره کمه وه، له خانه سره یې راوله، چې سزا ورکړو.

بهلول ومنله، بازار ته روان شو، د اول قصاب تیره یې چې وکتله ډېره کمه وه، له قصابه یې پوښتنه وکړه، ژوند دي څنګه تېرېږي؟

قصاب وویل، نن وي که سبا خلک به واوري، چې دا چاره به مې په خپله سینه کې ننه ایستلې وي، له ژونده دومره په تنګ یم!

بهلول ترې روان شو، د دویم قصاب کانی چې یې وکتی، دغه هم تر خپلې اندازې یو څه کم وه.

بهلول پوښتنه ترې وکړه، ژوند دي څنګه تېرېږي؟ قصاب په ژړا شو، وېي ویل کاشکي الله (ج) بېخي نه وای پیدا کړی، ډېر خراب، سترې، نارامه او بې عزته ژوند مې دی! بهلول ترې روان شو، د

میاه افغان پرده پلورنځی

ساده (رینګ) عمودي او افقي زیبرا ډیزاین پردې، د پردو د نصب توکي (راډونه، ډبل چینل او سینګل چینل pvc براکتان) او نور د پردو کارونه په مناسب قیمت او ښه کیفیت گرانو ښاریانو ته په کم وخت کې عرضه کوو.

پته: شهرنو، د سره صلیب دفتر لمر خاته خوا، د شهرنو حمام اړخ

وتس اپ: 070000434

معلوماتي

د نړۍ ۱۰ ستر مسجدونه!

ژباړه: عزت الله ذکي

۹: بیت المکرم ملي مسجد - بیت المکرم ملي مسجد د بنگله دېش لومړی لوی او په نړیواله کچه لسم لوی مسجد دی، چې ددغه هیواد پلازمېنه دهکه کې موقعیت لري.

۷: بادشاهي مسجد - بادشاهي مسجد د پاکستان یو له لویو مسجدونو څخه دی، چې د لاهور ښار یو ځنډه کې موقعیت لري او په یوه وخت کې ۱۰۰ زره کسان عبادت کولای سي.

۱۰: شیخ زاید مسجد - شیخ زاید مسجد د عربي متحده اماراتو تر ټولو لوی مسجد دی، چې ددغه هیواد ابوظبی کې په ۱۷ زره متره مربع مخکه کې اعمار سوی او په یوه وخت کې ۴۱ زره عبادت کوونکو ظرفیت لري.

۵: الجزایر مسجد - الجزایر مسجد د الجزایر یو له لویو مسجدونو څخه دی، چې پر یوه مهال کې ۱۲۰ زره کسان عبادت کولای سي. دغه لوی مسجد د الجزایر پلازمېنه الجزایر کې په ۲۰ زره متره مربع مخکه کې اعمار سوی، چې رغښتي چاري یې لاهم دوام لري.

۸: آل اکبر مسجد - آل اکبر مسجد د اندونیزیا دویم لوی مسجد دی، چې ددغه هیواد سورابیا ښار کې موقعیت لري او هممهاله کې ۵۹ زره تنه عبادت کولای سي.

چې په یوه وخت کې ۱۷۵ زره تنه پکې عبادت کولای سي.

۳: استقلال مسجد - استقلال مسجد د اندونیزیا له اوله درجه لویو مسجدونو څخه شمېرل کېږي، چې ددغه هیواد په پلازمېنه جاکارتا کې موقعیت لري. دغه لوی مسجد پر یوه مهال ۲۰۰ زره نفر عبادت کولای سي.

۶: آلحسن ثاني مسجد - آلحسن ثاني مسجد د مراکش یو له لویو مسجدونو څخه گڼل کېږي، چې هممهاله کې ۱۰۵ زره تنه عبادت کولای سي. یاد لوی مسجد د مراکش کاسابلانکا کې

روضه او آرامگاه هم ده، چې د سعودي عربستان مدینه ښار کې په ۳۸۴ زره متره مربع مخکه کې اعمار سوی دی.

۴: تاج المسجد - تاج المسجد د هندوستان یو له لویو مسجدونو څخه دی، چې ددغه هیواد بهوپال آیالت کې موقعیت لري. دغه لوی مسجد په ۴ سوه زره متره مربع مخکه کې اعمار سوی،

۱: الحرام مسجد - الحرام مسجد د نړۍ تر ټولو لوی او ستر مسجد دی، چې پر یوه وخت پکې یو نیم میلیون کسان عبادت کولای سي.

د نړۍ دغه ستر او لوی مسجد د سعودي عربستان مکه ښار کې په ۳۵۶ زره متره مربع مخکه کې اعمار سوی او یوه برخه کې یې بیت الله شریف هم واقع ده، چې هرکال په میلیونو حاجیان هم ورځي.

۲: نبوي مسجد - نبوي مسجد په نړیواله کچه دویم تر ټولو لوی مسجد دی، چې پر یوه وخت پکې یو میلیون کسان عبادت کولای سي. نبوي مسجد د فخر الموجودات او سرور کاینات حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم

له سبو چمتو سوي غوښه

په داسې توگه چمتو سوي چې اصلي غوښې ته خورا زیاته ورته ده او کله چې خوړل کېږي له اصلي غوښې سره یې توپیر نه سي کیدای. دغه غوښه د غنمو، پټاټو او نخودو په گډون د ځینې بوټیو او دانو له پروټیني برخو چمتو کېږي. دویم ډول مصنوعي غوښه چې د پاکې غوښې یا کلچر غوښې په نامه یادېږي، د حیواناتو له بنسټیزو ژونکو یا حجرو څخه جوړېږي. دغو ژونکو ته په لابراتوار کې وده ورکول کېږي او د تولید پروسه یې هغې

د چاپېریال په اړه اندېښنې او ورسره تړلي روغتیايي فکتورونو او اغېز یې د دې سبب سوی چې انسانان په خپلو ورځنیو خوړو کې د غوښې او د نورو حیواني تولیداتو او محصولاتو پر ځای سبو ته مخه کړي. د دې لپاره چې په سبو یا تر کارۍ د غوښې مینه ماته سوي وي، اوس ماهرین له سبو څخه جوړه غوښه اصلي غوښې ته په ورته بڼه چمتو کوي. ماهرین وايي، دا د غوښې بوي لري، د غوښې په څېر سور رنګ لري او ان خوند یې هم د غوښې غوندې دی. دغه راز خوراکی تولیدات بازار ته وړاندې سوي دي او ساینس پوهان هڅه کوي چې دغه مواد په لابراتوارونو کې هم تولید کړي. د دغې غوښې لومړې ډول یې له بوټو جوړه سوي چې دا ډول له وړاندس په رستورانونو او پلورنځیو کې سته. رپوټونو کې ویل شوي، د دې تولیداتو مخ پر ودې بازار ارزښت څلور اعشاریه شپږ میلیارده ډالرو ته رسېږي. تېره اونۍ د یوه امریکایي شرکت Beyond Meat (یا له غوښې هاخوا شرکت ارزښت درې اعشاریه اته میلیارده ډالرو ته ورسېد. له بوټیو جوړه غوښه

په داسې توگه چمتو سوي چې اصلي غوښې ته خورا زیاته ورته ده او کله چې خوړل کېږي له اصلي غوښې سره یې توپیر نه سي کیدای. دغه غوښه د غنمو، پټاټو او نخودو په گډون د ځینې بوټیو او دانو له پروټیني برخو چمتو کېږي. دویم ډول مصنوعي غوښه چې د پاکې غوښې یا کلچر غوښې په نامه یادېږي، د حیواناتو له بنسټیزو ژونکو یا حجرو څخه جوړېږي. دغو ژونکو ته په لابراتوار کې وده ورکول کېږي او د تولید پروسه یې هغې

FOLLOW US ON

@TATOBAYNEWS

تاتوبی ټویټر پاڼه

موږ تعقیب کړئ او له ورځنیو تازه پیښو ځان خبر کړئ

Tatobayn | Tatobaynews | Tatobaynews

د ایټالیا په ابروزو سیمه کې د مارانو مېله جوړېږي، دا مېله په داسې شکل جوړېږي چې د یو مذهبي مشر د بت په غاړه کې ژوندي ماران اچول کېږي. د رسنیو د راپورونو په حواله، د ایټالیا په کونکولو نومی لرغونی کلی دی چې دا مېله پکې هر کال جوړېږي. ځایي اوسېدونکي د مذهبي مشر لگښ بت جوړوي او په غاړه کې ورته ژوندي ماران اچوي، بیا یې په کوڅو کې گرځوي. دغې مېلې ته د سپرپاري نوم ورکړل سوی دی، چې د مذهبي مشر سان دومینیکو دي سورا په یاد ترسره کېږي. د نوموړي په اړه د سیمي خلکو بارو دا دی چې ۱۱ زېږدیزه پېړۍ کې یې د معجزې په توگه د سیمي له کروندو ماران لېږي کړي وو.

په ایټالیا کې د مارانو مېله

په روژه کې له تندي څخه د مخنیوي لارې چارې!

وخته پورې پاتې کېدلای سې او د انسان سره د تندي په نه محسوسولو کې ډېره مرسته کوي. مجربینو په تازه سبزیو کې بادرنګ ته ځانګړی مقام ورکړی دی، او ویلي یې دي، چې بادرنګ د تازه سبزیو څخه دی، چې د انسان بدن یخ ساتي، او له تندي سره تر بل هر څه ښه مباره کوي.

بادرنګ په تازه سبزیو کې تر ټولو زیاتې اوبه او فایبر لري، چې اعصابو ته آرامي ور په برخه کوي، د هضم په پروسه کې ځانګړې رول لوبوي او د گردو په پاکوالي کې ښه ونډه لري. پشملي کې له مالګې، ترېو پنبې، هغه خواړه چې تروشي یا رنگونه ورګډ شوي وي، استفاده مه کوئ، ځکه تنده زیاتوي، او د دې پر ځای د لیمو له اوبو څخه ګټه واخلي!

خواره جوسونه، بوره لرونکي اوبه او یا خالصه بوره هم مه کاروئ، ځکه دوی له حجرو او وینې څخه مایعات خارجوي، چې له کبله یې د انسان بدن اوبو ته ضرورت مومي.

د خوارو اوبو تر څنګ له الکول لرونکو مشروباتو څخه استفاده مه کوئ، لکه پېسې. ځکه دا

باید ورزش ونه کړی شي، ځکه دا د انسان انرژي کموي، او د روژې پر مهال انسان انرژي ته ډېره اړتیا لري، چې په کموالي سره یې د تندي احساس ژر کېږي. د روژه ماتي او پشملي په منځ کې باید اته ګیلانسه اوبه وڅښل شي، تر څو دوه یا درې

لیتره برابرې شي. اوبه باید وقفه په وقفه وڅښل شي، په یو ځل ډېرې او زیاتې یخې اوبه څښل، د هضم په پروسه کې ستونزې پیدا کېږي، د معدې واړه رګونه تنګوي، په معده کې ستونزې راپیدا کوي، نو باید اوبه په کافي اندازه، ډېرې یخې نه او ورو، ورو دې وڅښل شي.

شمېر روغتیايي ستونزو سره مخ کېږي، چې د انسان د وجود پوستکي، مخاطي غشاء او شونډي وچېږي، گنګسیت پیدا کوي، تمرکز په سمه توګه نه سي کېدلای، سټرې او سر دردي احساسېږي، زړه نامنظم حرکات پیلوي او د انسان د بدن هغه غړي له کاره وځي، کوم چې گرمي کنټرولوي، خوېجن حالت او تبه منځ ته راوړي، چې د دغو روغتیايي ستونزو له کبله انسان د مرګ له ګواښ سره مخ کېږي.

نو روژه کې څه وکړو؟

په کابل کې چې ۱۶ ساعته روژه نیول کېږي، ښايي په نورو ځایونو کې له دې څخه هم زیات وخت روژه نیول کېږي، انسان پر روژې سربېره ګرځي راګرځي، خپل کارونه پر مخ وړي، لمر ته هم ګرځي، نو خامخا به د تندي، لوري او سټرېا احساس کوي.

د پشملي پر مهال په خپلو خواړو کې له تازه مېوو او تازه سبزیو څخه استفاده وکړئ، ځکه چې تازه مېوې او تازه سبزی د ډېرو اوبو او فایبر لرونکي دي، چې د انسان په بدن کې تر ډېره

په کال کې یوه میاشت روژه نیول د الله تعالی له لوري پر مسلمانانو فرض کړل سوې ده، نو هر مسلمان د الله تعالی د دغه امر د پر ځای کولو پوره هڅه کوي. دا چې په روژه کې خوراک او څښاک په ټوله ورځ کې منع دی، نو د تندي د مخنیوي لپاره زمونږ د روغتیايي برخې همکار ښاغلي (باتور غیرت) د خپلو مینه والو په غوښتنه د دغې مسئلې په اړه ځانګړې راپور جوړ کړی دی، چې دا دی ستاسو مخ ته یې ږدو!

په روژه کې ولي انسان تړی کېږي؟

د انسان په بدن کې دوه عناصر موجود دي، چې یو سوډیم نومېږي او بل پوټاشیم، دغه عناصر د حجرې دښاندي او دننه موقعیت لري، کله چې د دغو دوو عناصرو غلظت ټوپېر ومومي، نو انسان د تندي احساس کوي، یعنې سوډیم له حجرې خارج سي او پوټاشیم داخل سي، نو د انسان مرکزي حکومت (اعصابو) ته د اوبو د کموالي خبر ورکول کېږي.

د اوبو د نه څښلو له کبله روغتیايي زیانونه:

کله چې تنده زیاته محسوس سي، انسان له یو

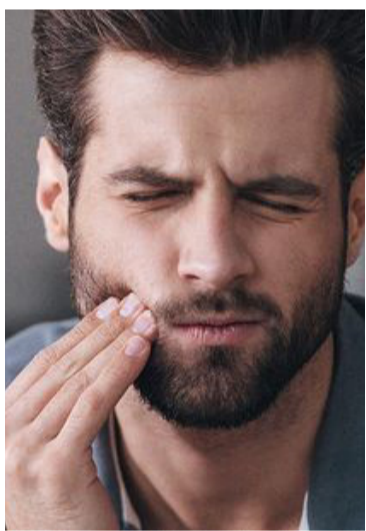
که د امونو مینوال یاست نو حتمي یې ولولئ!

ام یوه په زړه پورې مېوه ده، خو ډېری خلک یې یوازې د خوند لپاره خوري، په ټوله کې مېوې د دې لپاره زمونږ په ټولنه کې نه خورل کېږي چې ګواکي طبیعي ګټې لري. یوازې د خوند او ستایل لپاره یې خلک خوري. په دې مطلب کې به د ام له ګټو خبر سی. ام د گرمسېرو او استوایي سیمو مېوه ده

بسیا کوي چې عمده علت یې هم په امو کې په ډېره پیمانه د فرکتوز شتون دی. دا چې ام په خپل ترکیب کې په زیاته اندازه فرکتوز لري نو پر دې اساس د هغه غوړینو او کلکو غذايي موادو په هضم کې هم ډېره مرسته کوي، کوم چې د فایبر د نه شتون له امله په معده او هاضمي سیستم کې د ډېرو خطرناکو ناروغیو د رامنځته کېدو لامل ګرځي. له روژه ماتي وروسته د امو د جوسو څښل د خېټې درد، د معدې پرسوب او دغه راز په لویو کلمو کې د ګازو د تولید مخه نیسي. په خالي معده د امو خورل مو د معدې له ستونزو سره مخ کوي. د ام له خورلو مخکې یې پوست لرې کړئ؛ ځکه ډېری کسان د ام له پوست سره حساسیت پیدا کولای شي.

د غاښ درد اسانه درملنه

یو ګیلاس ترمو اوبو کې واچوئ او بیا پرې خوله کنگال کړئ، ورسره مو د غاښونو په منځ کې نښتي ټوټې لیرې کړي او درد آرامیږي. همدارنګه د التهاب درملنه هم کوي. ۲- د واوړې ټوټه یا یخې اوبه: یو ټوټه واوړه (یخ) په یو دستمال کې واچوئ او په هغه ځای کې غاښ مو درد کوي؛ کېږدئ، دغه کار هر یو ساعت بعد تکرار کړئ ورسره مو غاښ ته د وینې جریان کمېږي، التهاب کموي او درد مو آرام کېږي. ۳- هوګه: یو پلې هوګه پاکه کړئ، لږه یې زخمي کړئ، لږه مالګه هم پرې واچوئ او د درد کوونکي غاښ لاندې یې کېږدئ. د څو دقیقو لپاره یې د غاښ لاندې ونیسي، درد به مو آرام شي. لیکنه: ډاکټر اجمل درمان

۱- د مالګې اوبو په وسیله پرېمنځل: د مستو خورلو یوه یا دوه کاجوغي په اندازه مالګه په

په روژه کې د خوړو غذايي ارزښت ته پام وکړئ

پشملي ته په را پورته کېدو خوب ته ډېر ارزښت ورکوي، خو دا له ځان سره جفا ده. له یوې خوا له ټاکلي ثواب څخه ځان محروموي او له بلې خوا یې روغتیا ته زیان اوړي. ۲- په روژه ماتي ډېر خواړه مه خورئ: لکه څنګه چې مو مخکې وویل، ارو مرو د پشملي لپاره پورته شی؛ ځکه که پشملي ونه کړی، د ورځې په اوږدو کې ډېر وړي کېږي او هغه ده چې په روژه ماتي باید ډېر خواړه وخوري. په یو ځل ډېر خواړه مو بدن ته زیان رسوي. ۱۱مخ

حمیدالله حمیدي د روژې مبارکه میاشت د خدای پاک د مېلمستیا میاشت ده. دا چې دغه میاشت د کلونو په تېرېدو سره په بېلابېلو فصلونو کې راځي، نو څومره چې ورځې اوږدېږي او گرمي زیاتېږي، نو غذايي ارزښت هم پکې دوه برابره کېږي. د دې لپاره چې د معدې له ناروغیو او ستونزو سره مخ نه شی، باید په روژه ماتي او پشملي کې داسې خواړه وخورئ چې غذايي ارزښت یې یو څه زیات وي، څو مو د ورځې په اوږدو کې د بدن انرژي دومره پوره کړي، چې تر بل روژه ماتي پورې ورسېږي. په روژه کې د بدن د اوبو کمښت روژه نیونکي له ستونزو سره مخ کوي، ځکه د سهار له اذانه د ماښام تر اذانه پورې بدن ته خواړه نه رسېږي او بل دا چې پشملي ته پورته کېدل، هم انسان بې خوږه کوي. بې خوږي او د بدن د اوبو کمښت دواړه چې سره یو ځای شي، نو د سخت سردرد

Advertisement for a medical laboratory. It features a microscope, test tubes, and a person in a lab coat. Text includes: "لمر طبي لابراتوار او واکسيناسيون مرکز", "بڼه درملنه په بڼه تشخیص سره کېږي", "مرکزي دفتر: عیدگاه دروازه، د خرقي شريفی کوخي څنګ ته، کندهار ښار", and a phone number: "+93 (0) 70 57 57 175".

سپورټ

افغانستان په دوه منډو سکاټلنډ مات کړ

د گلبدین نایب په مشرۍ افغان اتلانډ د سکاټلنډ پر وړاندې په دوهمه یو ورځنۍ نړیواله لوبه کې بریا خپله کړه او سکاټلنډ لوبډلې ته یې په D/L Method سره په دوه منډو ماته ورکړه. د افغانستان او سکاټلنډ دوهمه یو ورځنۍ نړیواله لوبه په ایډنبرا کې ترسره شوه. د لوبې پچه سکاټلنډ وگټله او لومړی یې د توپوښ پرېکړه وکړه. په ټاکلو ۵۰ اوونو کې سکاټلنډ د ۷ لوبغاړو په سوځېدو سره ۳۲۵ منډې وکړې او افغانستان ته یې د ۳۲۶ منډو هدف وټاکه. د سکاټلنډ له خوا کالم مکلوید ۱۰۰ او کیلي کوټز ۷۹ منډې وکړې. گلبدین نایب ښه توپ اچوونه ترسره کړه او ۳ لوبغاړي یې وسوځول، همدا راز حمید حسن هم په توپ اچوونه کې وځلېده او دوه ویکټې یې ترلاسه کړې او افتاب عالم هم دوه لوبغاړي له میدان وويستل. د یاد هدف پوره کولو لپاره افغان اتلانډ توپوښه پیل کړه، د افغانستان لومړی ویکټه په ۲۸

په کندهار کې د فوټسال سیالۍ پیل سوې

د کندهار په لوبستان ورزشي جمنازیم کې د روژې په مناسبت د فوټسال شپنۍ سیالۍ پیل سوې، چې په کښي ۳۲ لوبډلې به یو د بل په وړاندې ولوبېږي. ددې ټورنمنټ هره شپه دوه دوې لوبې ترسره کېږي، چې یادي لوبې به یې د روژې میاشتي تر وروستیو ورځو پورې دوام وکړي. د لوبستان ورزشي جمنازیم مسئولین وايي، چې د دې ټورنمنټ لومړۍ لوبه ماخستن ۱۰ بجې او دوهمه لوبه بیا ماخستن ۱۱ بجې پیل سول. د دوی په خبره، چې د دې سیالیو څخه یې موخه لوبغاړو ته په روژه کې د فوټسال لوبو زمينه برابرول دي. په دې سیالیو کې گډونوال لوبغاړي هم خوښ دي، چې دا ډول سیالۍ ورته جوړېږي. په کندهار کې د روژې میاشتي له پیله د فوټسال تر څنګ د فوټبال او کرکېټ شپنۍ سیالۍ په بېلابېلو سیمو کې پیل سوې، چې د شپې ورته په زرګونه مینوال ورځي.

افغانستان او ایرلنډ دوه لوبې کوي

ټاکل سوې، چې افغانستان به له نړیوال جام وړاندې دوه پنځوس اوریزي لوبې د روانې مۍ میاشتي په ۱۹ او ۲۱ مه نیټه د ایرلنډ پر وړاندې ترسره کړي. د افغانستان او ایرلنډ ترمنځ تراوسه ۲۵ پنځوس اوریزي لوبې ترسره شوې دي، چې

دولس یې افغانستان او دولس لوبې یې ایرلنډ گټلي، خو یوه لوبه یې یې پایلې پای ته رسيدلې ده. افغانستان تازه له سکاټلنډ نه د دوو یو ورځنیو لوبو سیریز یو د صفر پر وړاندې گټلی دی. افغانستان یادي لوبې د ۲۰۱۹ کال د پنځوس اوریزي نړیوال جام سیالیو ته د چمتوالي لپاره ترسره کوي. افغان کرکټ ټیم د نړیوال جام په وارمپ (تمریناتي) لوبو کې د پاکستان سره د روانې مۍ میاشتي په ۲۴ مه او د کوربه انگلینډ سره په ۲۷ مه نیټه لوبه کوي.

حمید حسن: په نړیوال جام کې به ښه ولوبېږم

د لوبې غوره لوبغاړی ونومول شو. یاده دې وي چې د افغانستان او سکاټلنډ لومړی یو ورځنۍ نړیواله لوبه د اورنټ له امله نه وه ترسره شوې او د دوه لوبو په لړۍ کې افغانستان د یوې لوبې په بریا سره یاده لړۍ په خپل نوم کړه.

او ښه به ولوبېږي. حمید حسن وویل، چې د تیرو څلور نیمو میاشتو را پدې خوا د افغان لوبډلې سره یې په بېلابیلو برخو کې تمرینونه ترسره کړيدي او راتلونکی نړیوال جام ته یې پوره چمتوالی نیولی. هغه دا هم وویل، چې دا نړیوال جام به یې وروستی وی، خو په شل اوریزه سیالیو کې به څو کلونه نور هم په افغان ټیم او نورو تجارتي لیګونو کې ولوبېږي. د افغانستان د ملي لوبډلې سره یو ځلي بیا یو ځای سوي دا تیز توپ اچونکي لوبغاړي د غوراوي کمېټې څخه مننه وکړه، چې پر ده یې باور وکړ او یو ځلي بیا یې په ملي لوبډله کې شامل کړ. افغان کرکېټ بورډ ۲۰ ورځي مخکې د کرکېټ نړیوال پنځوس اوریزه جام ته خپله ۱۵ کسيزه لوبډله اعلان کړه، چې په دې ډول ده:

د افغانستان د کرکېټ ملي لوبډلې تیز توپ اچونکي حمید حسن په یوې تازه مرکه کې ويلي، چې د ۲۰۱۹م کال نړیوال جام کې به د افغانستان لپاره ښې لوبې ترسره کړي

تاتنهام د لومړي ځل لپاره د اروپا د اتلانډو فوټبال لیګ پایلوبي ته لاره پیدا کړه

د اروپا د اتلانډو فوټبال لیګ څو میاشتي مخکې د ۳۲ لوبډلو تر منځ پیل سو، چې تېره او روانه اوونۍ یې نیمه پایلوبي د تگ او راتگ په ډول ترسره سوې. د فوټبال د دې ټورنمنټ نیمه پایلوبي ته ۴ لوبډلو تاتنهام، لیورپول، بارسلونا او آژاکس

لاره پیدا کړې وه، چې لیورپول بارسلونا ته او آژاکس بیا تاتنهام ته په ماتې ورکولو سره پایلوبي ته لاره وموندله. لیورپول لومړی تېره اونۍ د بارسلونا سره د بارسلونا په کورني لوبغالي نیوکمپ کې ولوبېد، چې بارسلونا ۳ گولونه پر ۰ لیورپول ته ماته ورکړه، خو لیورپول د راتگ په پړاو لوبه کې په خپل کورني لوبغالي آفیليډ کې بارسلونا ته ۴ گولونه پر ۰ سخته ماته ورکړه خپله پایلوبي ته ووت او بارسلونا یې پرېښوده، چې پایلوبي ته ووځي. بل پلوه په دوهمه نیمه پایلوبي کې تېره اونۍ تاتنهام د آژاکس لوبډلې کورنټوب وکړ، چې آژاکس - تاتنهام ته ۱ گول پر ۰ ماته ورکړه. د راتگ په پړاو لوبه کې آژاکس د تاتنهام لوبډلې سره یو ځلي بیا ولوبېد، چې تاتنهام ۳ گولونه پر ۲ آژاکس ته ماته ورکړه. دا لوبه آژاکس خورا ښه راپیل کړه، چې تاتنهام ته یې په ۵مه او ۳۵مه دقیقه

کې گولونه ورکړه، خو تاتنهام خپل مُرال دلانه ورنکړ او درې گولونه یې د یوه لوبغاړي لوکاس مورا په واسطه د لوبې په ۵۵، ۵۹ او ۹۰یمه دقیقه کې ترسره کړي. دا چې لوبه ۳ گولونه پر ۳ گولونو مساوي سوه، خو تاتنهام د آژاکس په کور کې تر آژاکس ډېر گولونه ولگول، نو یې دا حق ترلاسه کړ، چې پایلوبي ته ووځي. په دې سره د تاتنهام کلب په ۱۳۶ کلنۍ تاریخ کې لومړی ځل دی، چې د دې لوی ټورنمنټ پایلوبي ته ځان رسوي. د انگلستان دا لوبډله به د اروپا د اتلانډو فوټبال لیګ پایلوبي د راتلونکي جون میاشتي په لومړۍ نیټه د بلي انگلستانۍ لوبډلې لیورپول سره ترسره کړي. دا پایلوبي په هسپانیا کې د اتلانتیک ماډرید په کورني لوبغالي واندا میترو پولیتانو کې د شپې ۱۱:۳۰ بجې پیلېږي.

مانچسټر سیتی د انگلستان د فوټبال غوره لیګ وگاټه

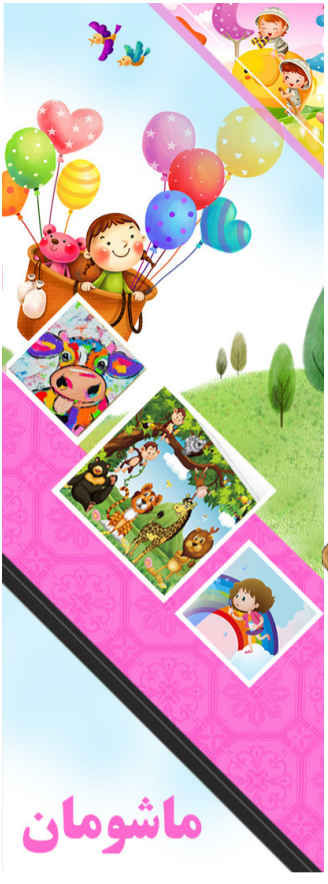

لسیزه کې د اروپا په فوټبال کې تر ټولو بریالی روزونکی بلل کېږي. کارډیف، فولهم او هدرزفیلډ هغه درې لوبډلې وې چې سر کال د جدول په پای کې راغلې او راتلونکی کال به د غوره لیګ په سیالیو کې گډون نه کوي. د اروپا د چمپینز لیګ یا د اتلانډو لیګ پایلوبي د انگلستان د لیورپول او تاتنهام هاتسپرز ترمنځ ترسره کېږي. همدا راز د اروپا لیګ پایلوبي ته هم د انگلستان چپلسي او ارسنال لوبډلې رسېدلې دي.

د مانچسټر سیتی لوبډلې پیاوړې لوبډلې مانچسټر یونائټډ لپاره سر کال یو ځل بیا له ناهیلیو ډک و. یاده لوبډله سر کال له یوازې ۶۶ پاینتونو سره په شپږم ځای کې پاتې شوه، او د یکشنبې پر ورځ یې هم په کور کې کارډیف لوبډلې ته لوبه وبايلله. دا د مانچسټر سیتی لوبډلې د روزونکي پېپ گارډیولا درېیم کال دی چې په انگلستان کې د فوټبال روزنه کوي، او په تېرو دوه کلونو کې یې اتلولي هم گټلي. نوموړی په تېره یوه

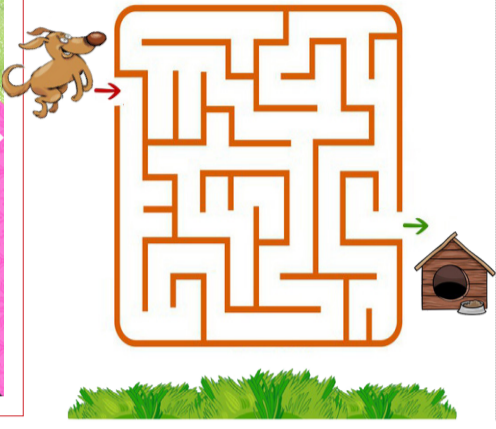

د مانچسټر سیتی لوبډلې نن یکشنبه برایتین لوبډلې ته په څلور/یو ماتې ورکولو سره د انگلستان د فوټبال غوره لیګ وگاټه. دا د انگلستان د فوټبال غوره لیګ سیالیو کې لومړی ځل دی چې یوه لوبډله دوه پرله پسې کاله دا اتلولۍ گټي. د سپر لوبیز کال سیالي تر ډېره د مانچسټر سیتی او لیورپول لوبډلو ترمنځ وه، چې د لوبیز کال تر وروستی ورځې یې دوام وکړ. په پای کې مانچسټر سیتی له ۳۸ لوبو وروسته په ۹۸ پاینتونو سره اتله شوه، او لیورپول په ۹۷ پاینتونو سره دویم ځای واخیست. د چپلسي لوبډلې ۷۲ پاینتونو سره درېیم او تاتنهام هاتسپر لوبډلې ۷۱ پاینتونو سره څلور ځای خپل کړ. پنځم ځای د ارسنال لوبډلې په برخه شو. خو د انگلستان یوې بلې

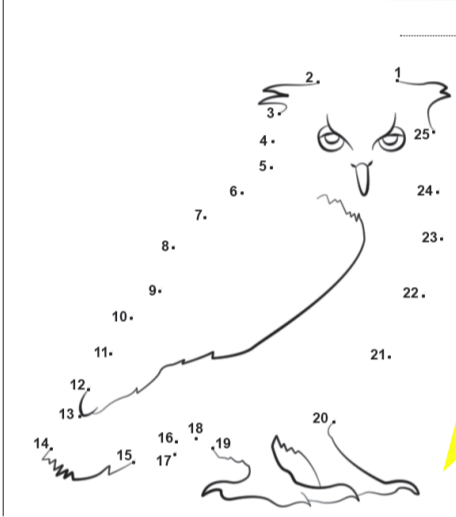

وکړئ! مرسته

السلام عليكم گلاليو ماشومانو!
خدای (ج) دي وکړي چې روغ، جوړ او خوشحاله اوونۍ به مو تېره کړي وي.
گلاليانو، دغه سپی له خپل کور څخه ورک دی، تاسي ورسره مرسته وکړئ او تر خپل کوره پوري ئې ورسوئ.

ماشومان

السلام عليكم بنايستو ماشومانو!
هيله ده روغ او خوشحاله به ياست.
دا مرغه د خپل قلم پواسطه د شمېرو په تعقيب سره رسم کړئ او وروسته ئې رنگ کړئ.

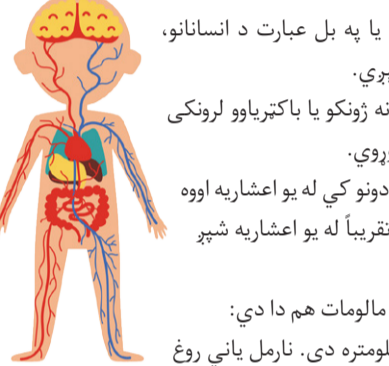
ونه ولاړه وه، په دې ونه کي ښکلې او مهربانه کفتره ناسته وه، کفترې چې د مېرې بېچاره نارې او غوټې وليدې، ډېر ژر يې له ونې يوه پاڼه راوشکوله او د چينې په منځ کي يې د مېرې تر څنگ ايله کړه، مېرې د پاني په ليدو خونين سو، په منډه ور وخوت. د پاني په مرسته د چينې سپينو اوبو پر سر و چي ځمکي ته راووت. مېرې توپ کړ له پاني راکښته سو.
لږ گړې ورسره، يو ښکاري له سيمي تېرېده، د کفترې په ليدو يې غوښتل چې کفتره په خپله غولکه ښکار کړي، خو مېرې چې د ښکاري بيرحمه او ظالمانه کړنه وليده، ډېر ژر يې ښکاري پر پښه وچيچه، ښکاري چيغه کړه، خور سو، کفترې چې د ښکاري غلبه واورېده سمدستي والوتله.

يو وخت د اوري (دوبي) ټکنده غرمه وه، يو تړی مېرې کښته پورته، سترې ستومانه، وچ حلق لالهنده په اوبو پسې گرځېدی، تر ښه ډېر وخت وروسته يې د اوبو يوه چينه پيدا کړه، مېرې د چينې څنډي ته ور څېرمه پر يوه شين واښه د ختلو هڅه وکړه چې اسانه د چينې سپيني او پاکي اوبه وڅښي، خو ناڅاپه يې پښه وښوېدې، د چينې ډنډ ته ور ولوېد.
نږدې و چې د چينې په ډنډ کي ډوب سي، خو خوشبختانه د چينې پر غاړه يوه لويه جگه

د انسان د بدن جوړښت

د خپل بدن د جوړښت په اړه څومره مالومات لرئ؟ نن د انسان د بدن د جوړښت په اړه مالومات درکوو، خو ځيني جالب او هېښنده ټکي مو هم پکي رااخيستي دي، هيله ده وبې لولئ، خو که تاسي ته هم داسي مالومات ياد وي، زموږ سره يې هرو مرو شريک کړئ.

بدن د يوه ژوندي موجود د غړو ټولگي ته ويل کېږي. يا په بل عبارت د انسانانو، حيواناتو او يا نباتاتو فزيکي جوړښت ته بدن يا جسم ويل کېږي.
کله چې انسان بلوغ ته ورسېږي، نو جسم تقريباً د ۱۰۰ ټريليونه ژونکو يا باکټرياوو لرونکی وي. دغه ژونکي په بيولوژيکي ډول تنظيمېږي او ټول جسم جوړوي.
په منځني ډول د يوه نارمل نارينه جگوالی په پرمختلليو هيوادونو کي له يو اعشاريه اووه تر يو اعشاريه اته متره او د يوې نارملې مېرمنې جگوالی تقريباً له يو اعشاريه شپږ تر يو اعشاريه اووه متره پوري لوړ وي.
خو د انسان د وجود په اړه ځيني جالب او حيرانونکي مالومات هم دا دي:
د انسان د پرنجې سرعت په يوه ساعت کي ۱۵۰ کيلومتره دی. نارمل ياني روغ کس د شپې له خوا په يو ځل ۳۰۰ ستوري ليدلای سي.
د انسان زړه په يو کال کي اووه دېرش ميليونه اته سوه او درې ځلوېښت زره او دوه سوه (۳۷۸۴۳۲۰۰) ځله درزا کوي، غورځي. د انسان وينستان د مياشتي يو انچ اوږدېږي. په شپږ کلنۍ کي د انسان دايمي غاښونه را پورته کېږي.
د انسان په بدن کي د وينې سرعت په يوه ساعت کي ۷۵ مايله دی.
د انسان په بدن کي شپږ پونډه (۲،۷۲ کيلو) وينه ده.

فيسبوگ

کړل، مخکې يې دا فايرونه ما په ورو جلسو او غونډو کي اورېدلي او ليدلي.
په هرحال، که چيرته د تخريبونکو ډلې افشا شي، دا به د والي صيب لوی جرائت وي، دې وطن کي داسې کار کول، غټ ريسک او ځانته دښمني اخيستل دي. اصل کي د انسان ژوند هله مزه کوي چې د ټولني د هوساينې لپاره ځان ويلي کوي.
هيله ده والي صيب د روانو ستونزو او پټو خامارانو په اړه تل سپين او ولسي وغږېږي!

د ورځني تازه مسايلو څخه ځان خبر کړئ، د ټاټوبي اوونيزي د فيسبوگ پاڼه لايک کړئ (www.facebook.com/Tatobayn)

صديق الله افغان
کندهار کي د اوبو شبکې پرايستل کېږي، خو چا ته اوبه نه ورکوي، په لويه ويالي او ميرويس مېنه کي څه، چې ښار په منځ کي د نل اوبه په ورځو - ورځو نه وي، ډېره کله، چې برق غيب سي، دوی هم ورک سي.

اجمل ستانکزی
ځينې وايي ستره محکمه دا صلاحيت لري او ځينې وايي دا صلاحيت نلري. زه به دومره ووايم چې يو دولت له دريو برخو جوړېږي. مقننه قوه، اجرائيه قوه او عدليه قوه، مقننه قوه (پارلمان، جرگې، گانگرس...) قوانين جوړوي. اجرائيه قوه (ولسمشر او تر لاس لاندې يې ټول پټ او ښکاره ځواکونه، ټول وزارتونه او رياستونه... لنډه دا چې ټول حکومت) د مقننې قوې پواسطه جوړ شوی قانون په هيواد کي عملي کوي.

غازي عابد
عدليه قوه (ستره محکمه او نورې محکمې) کله چې قوانينو کې پوښتنې وي نو د دغو قوانينو سپيناوی کوي او د قوانينو په رڼا کي د موضوعاتو په اړه نهايي فيصلې کوي. چې اجرائيه قوه بيا دا نهايي فيصلې پلي کوي.

غازي عابد
فکر کوم د ننگرهار والي ښکاره فايرونه شروع

اميدواروونکو شېبو خوږې خاطرې و کيسې بيانوي او دا کيسې بيا د کليوال ژوندانه په ټول ذهن کې نفوذ کوي؛ تاسو فکر وکړئ چې د ۳۲۰۰ انسانانو له خوا، په ۳۴ ولاياتو کې، د سولې و اوربند په پلوي او د جنگ و جنايت په خلاف د خپلو تصاميمو، د حکومت د تايد او د مخالفينو د ترديد کيسه ۳۲۰۰ واره تکرار شوه، بيا به نو د ولس جمعي فيصله د چا په گټه او چا په زيان وي؟

پرگني خپل جالب رياليسټيک قضاوت لري چې ساده خلک به په ساده سترگه ور ته گوري. ياره حکومت به هرڅومره ډېرې نيمگړتياوې لري خو دا يې عجب شات و نه واهه؟

ارشاد رغاند
ولسمشر ته مې د ننگرهار په وروستي سفر کې يې وويل: دا څو کاله مو د زورواکو او مافيا په نوم د هغو ډلو دښمني وکړه، چې ستا او د حکومت له نيردې ملاتړه دې برخمن وو. نور نه مافيا پېژنو، نه زورواکي، ننگرهار دا يو هم نه لري، که وايې لري يې، ويې نيسئ، مور ترې وژغورئ.

اوس هم وايې: نور مو ته حکومت مسول دی، پر دی، مخاطب دی، دا را نيسو، چې هرڅه را سم کړي.
نور مو انرژي او قوت بايد د څو سنگرونو په جنگ کې تقسيم او ونه پاشل شي!
او ننگرهار وژغورئ! شعار بيا بدرگه کړئ!

د جرگې گډونوال اکثره يې له سياسي ډلوټپلو څخه بهزار خلک ول چې اول وار يې له کومې سياسي واسطې او ټېکدار پرته د خپلو نظرياتو د اظهار چانس موندنه او دا دوی ته يو ډول شخصيتي وزن بخښل وو؛ لا جالبه دا چې د دوی له پرېکړې څخه يوې مادې يې هم له ملي گټو سره ټکر نه درلود، هره يوه يې زموږ د عيني ضرورتو زېږنده وه او هيڅ يوه تحريمونکي يې هم د رد توان و نه درلود، يوازې مې په يوه ورځپاڼه کې دا له منطقه خلاص نقد ورباندې ولوست چې د ديني نصوصو د واحد تعبير ماده يې دين ضد گڼلې وه او اصلاً يې خپل ځان شرمولی وو.

دا چې يوازې طالبانو دا جرأت ودرلود چې دا جرگه يې توطيه وبلله او د خلکو د اوربند وړانديز يې نه يوازې رد بلکې په روژه کې يې د جنګي جناياتو پر شدت ټينگار وکړ نو دا هرڅه خلکو ته د فکر کولو فرصت ور کوي چې دا څوک دي چې زموږ د سولې غوښتنې ردوي او موږ تحريموي؟ په دې توگه دوی خپل قضاوت کوي او د خلکو په محاکمه کې محکوم جهت به خامخا سزا وينې او دا سزا به د ولس له متنه د دوی تجريد او ابدي فنا وي.

په دې ډول نو دا زموږ ساده سياسيون او طالب افراطيون دي چې د خپل ځان پر ضد موقفونه نيسي، يانې په لوی لاس خلک له ځانه بهزار او د حکومت خوا ته يې ور تېل وهي.
په لويه جرگه کې چې د خلکو تر حد زيات عزت وشو، ونازول شول، ولسمشر يې فيصلو ته په درنه سترگه وکتل او ښه خوشحال يې رخصت کړل نو دا خو بيرته په کليو و بانډو کې د ولس منځته ورځي او په کابل کې د خپلو

عبدالغفور لېوال
طلسمونه مات کړئ، ناقانونه زورمن او ټکک سري قلدران د خلکو په اذهانو کې وځپئ.
زه لا هم باور لرم، چې تر پوليسو، محاکمو او زندانونو ډېر د خلکو عامه افکار ځواکمن دي.
هرچا، چې خپل ځای ځايگي د خلکو په ذهنونو او افکارو کې بايلود، داسې لغړو لنډه غر پاتېږي، چې بيا يې د شاهي زمانې يو لرگي په لاس سپاهي هم د عدالت منگولو ته وروړولای شي.

سپينه مامدينه يې وايې، چې عدالت ته د راکشولوپرلار د زورمنو قلدرانو سپين سترگي، ټوپک وپيسې خنډونه نه دي، بلکې تر ټولو لوی خنډ دا دی، چې د ولس يوه برخه د قامولۍ، ژبې، عقيدې، ډار يا شخصي گټو په خاطر ورپسې دي، بلکې پر خپلو اوږو يې سپاره گرځوي.

که د دوی د زبېښاک ولسي ادرس ونړېد، عدالت ته به پخپله داسې وروړوان وي، لکه کريزهولي لغړ چرگان.

عبدالغفور لېوال
لويه جرگه؛ د حکومت شات

راځئ له منتقدينو سره يې څو شېبې ومنو چې د لويې جرگې ټول ۳۲۰۰ گډونوال حکومتی کسان ول مگر له دې خو دوی هم انکار نه شي کولای چې دا خلک له ۳۴ ولاياتو څخه د ولس له منځه راغلي ول.

نړۍ تېره اوونۍ

ترمپ ایران ته خپل تېلفوني شمېره ورکړه

د CNN خبري شبکې د خبر له مخې، سپيني ماڼۍ د سويسي چارواکو سره په يوه اړيکه کې هغوی ته د ترمپ تېلفوني شمېره ورکړې، خو هغه ایران ته په واک کې ورکړې، چې د اړتيا پرمهال د ترمپ سره اړيکه پرې ونيسي. د راپورونو په اساس، سويسي چارواکو ويلي، چې د ترمپ دغه تېلفوني شمېره به تر هغې ایران ته ورته کړي، خو چې تهران يې د ترلاسه کولو وړانديز نه وي کړی. د امریکا ولسمشر ډونالډ ترمپ د رواني می پر ۹ مه ويلي وو، چې مينه لرم، چې ايرانيان زما سره تېلفوني اړيکه ونيسي. نوموړي زياته کړې وه، چې ايران ته زبان نه غواړي، خو موخه يې يوازې اتومي وسلو ته د ايران د لاسرسۍ مخنيوی دی.

د امریکا B52 آلوتکه د قطر العديد هوايي آډه کې کښاسته

د ایران د گوانبونو لپاره د واشنگتن په توضيحاتو ولاړ دی. د امریکا ملي امنیت سلاکار جان بولتن ويلي، چې د امریکا B52 ډوله آلوتکه منځني ختيځ کې ددغه هیواد د بمبارۍ ځانگي گمارل دي، چې د ایران رژیم ته واضح پیغام ورکوي. نوموړي زياته کړې، چې ياده بمباري آلوتکه د امریکا د گټو په وړاندي د هر ډول نظامي يرغل په وخت کې متقابل لوري ته ځواب ورکولای سي.

د امریکا مرکزي قومندانۍ خبر ورکړی، چې ددغه هیواد B52 ډوله بمبارونکي آلوتکه د قطر په العديد هوايي آډه کې ځای پرځای سوې ده. د امریکا دا اقدام

ترکیې سمندري تطبیقات پیل کړي دي

جنگي بېړۍ، ۵۷ جنگي الوتکي او ۳۳ هم جنگي چورلکو گډون کړی دی. د ترکیې د ستر درستيزوالۍ د کلنيو تطبیقاتو د پروگرام په چوکاټ کې د سمندري ځواکونو د قومندانۍ لخوا پلان شوي او د سمندري حرب د مرکزي قومندانۍ لخوا سوق او اداره کېدونکي دا تطبیقات په هممهاله توگه په توره بحیره، ایژي سمندر او ختيځه مديترانه کې ترسره کېږي. ځايي رسنۍ وايي، دا تطبیقات به د مې په ۲۵ مه نيټه پای ته ورسېږي.

ترکي رسنۍ وايي، دغه هیواد په خپل تاریخ کې تر ټولو لوی سمندري تطبیقات پیل کړي دي. د رسنيو د راپورونو په حواله، دا تطبیقات د اناتولیا د درې خواو څخه، ختيځې مديترانې، ایژي او تورې بحیرې کې پیل شوي دي. وبل شوي دي، یادو تطبیقاتو کې ۱۳۱

مديتراني بحیره کې یوه کښتۍ چپه سوې ده

اوسه يې هويت نه دی په ډاگه شوی. د افغانستان په گډون د منځني ختيځ او نورو اسيايي او افريقايي هېوادونو مهاجرين هڅه کوي د کوچنيو او بيکاره بهرنيو په واسطه د مديترانې بحیرې له لارې ځانونه لویدیځې اروپا ته ورسوي. ډير ځله داسې شوي چې دا ډول بېړۍ ساحل ته ونه رسېږي او زيات شمير مهاجر هدف ته له رسېدو مخکې خپل ژوند بايلي.

د تونس سمندري پوليس وايي، د مديتراني بحیره کې د کډوالو یوه کښتۍ چپه شوې ده چې په ۵۰ کسان

فرانسې د سعودي د سلاحو ډکه کښتۍ ونه دروله

بندر کې ونه درول سوه. دغه کښتۍ د رواني می پر ۸مه د لوهاور بندر په ۳۰ کیلومتري کې وه، خو اوسمهال د اسپانيا شمال لوري ته د سانتاندر بندر په طرف په حرکت کې ده. د رواني می پر ۱۰مه دوو بشري خصوصي موسسو د فرانسې له بحري ځواکونو وغوښتل، چې ژر تر ژره دي د سعودي عربستان د «بحري ینبع» په نوم د سلاحو ډکه کښتۍ ودروي.

د سعودي عربستان یوه باربري کښتۍ، د سلاحو انتقال و، د بشري حقونو چې موخه یې د فرانسې شمال ته د سازمانونو د فشار په دلیل لوهاور

امریکا خپلو پوځیانو ته د چمتووالي امر کړی

چې ایران یې ملاتړ کوي، ډېر خطر متوجې نه دی. په دې وروستيو کې د امریکا او ایران اړیکې سختې ترینګلي شوي دي او د یو احتمالي جګړې اټکل روان دی.

وروسته له هغه چې د ایران او امریکا اړیکې خرابې شوي، امریکا عراق کې خپلو پوځیانو ته د تیارسې امر کړی دی. د امریکا د سمندري ځواک یو قوماندان وايي، عراق او سوریه کې

ارمان کندهار

اکسېجن توليدي فابريکه

ارمان کندهار د اکسېجن گاز توليدي فابريکه درنو هیوادوالو ته اکسېجن گاز په عمده او پرچون ډول په مناسبه بیه وړاندي کوي.

+93778600270

د پاکستان حکومت پر ۱۱ ټولنو بنديز لگولی

تور ورباندي و. دغو ټولنو د مدني او خيري فعاليتونو په نوم په لاهور ښار کې دفترونه لرل. د دوی نومونه په ډاگه شوي نه دي، خو ويل شوي چې ژر به اعلان شي. پاکستان په وروستيو کې د ترهگرو ډلو د پناه گاه او ملاتړي په نوم خورا بدنام شو. اوس په داسې هڅو د خپل نوم د ښه کيدو هڅې کوي، خو د شنونکو په وينا دا هڅې به بريالۍ نه شي.

د پاکستان حکومت پر ۱۱ هغو ټولنو بنديز لگولی، چې د ترهگرو ډلو د ملاتړ

ایران: یوه خبریاله په ۱۲ کاله بند محکومه سوه

د ایران یوې محکمې یوې خبریالې ته د ۱۲ کلونو او ۹ میاشتو د بند سزا اورولې ده. دا ښځه دغه راز پر دې محکومه شوې، چې تر دوو کلونو په گوندونو، ټولنیزو رسنیو او مطبوعاتو کې کار نه شي کولای. ایران خبریالاتو ته له ترټولو بدو هېوادونو څخه دی.

د ایران یوې محکمې یوې خبریالې ته د ۱۲ کلونو او ۹ میاشتو د بند سزا اورولې ده. دا ښځه دغه راز پر دې محکومه شوې، چې تر دوو کلونو په گوندونو، ټولنیزو رسنیو او مطبوعاتو کې کار نه شي کولای. ایران خبریالاتو ته له ترټولو بدو هېوادونو څخه دی، چې د ایران د

د هلمند د یوه سرټبري د ژوند ترخه کیسه

----- نثار احمد احمدي

په هلمند کي یو گلالی ځوان و. د مور یو زوی و. ماماگانو ته ایتمیم پاته سوی و. ډېري ناخوالي يې وگاللې. ژوند يې یوه ترخه څپه وه چي دی يې غېره کي د سېراب له ځنډو واهه. وخت تېرېد. وروسته يې ماماگانو کوزده ورته وکړه. په ډېري ستریا يې د واده ولور پوره کړ. یوه میاشت مخکي يې واده وکړ. دا واده نو د ده د ژوند تر ټولو ستره او بې بېلگي خوشالي وه. د واده پنځه شپې يې کور کي تېري کړې. وروسته بیرته خپل خدمت ته ستون سو. دی د هلمند په یوه جنگي ساحه کي پولیس و. دا چي دی له یوې خوا ایتمیم و او له بلې خوا د مور یو زوی و، نو يې د خسرتی مشرانو وړاندیز ورته کړی و چي وضعیت جنگي

کور کي ۵ ورځي تېري کړي وې. دا پرون دی، که وړمه ورځ کور ته روان و. مېرمني ته يې حال ورکړی و چي ما رخصت راخيستی دی کور ته درځم. مېرمن يې ډېره خوشاله سوې وه. دی هم په ډېري لېوالتیا له یوې میاشتي ځنډ وروسته کورته روان و. دی چي کور ته نيزدې سوی و، دا وخت يې دښمن کمين ورته نیولی و، دی يې همالته ځای پر ځای په شهادت رسولی. مېرمن يې د ده راتلو ته انتظار وه. وروسته يې د ده پر ځای د ده جنازه کور ته ور وړه.

دی، تاته به د شخصي کار زمينه برابره کړو دا دنده پرېږده. ده ورته ویلي ول چي له دې دندي پرته بل هيڅ کار نکوم او که سر مي تر وطن قربانيږي، زه دې قربانی ته چمتو یم. مېرمن بېچارگی يې هم ډېره ورسره ځورېده. ده یواځي

خواه مېرمن يې د دې بد خبر په اورېدو لېونی سوه. دا داسي غم و چي نه يې هېرولی سو نه يې زغملی سو. زموږ د وطن د ځوانانو ژوند دی، دا مو د خویندو د ژوند تريخ داستان دی.

بې ساعته روژه

سردار ولي پښتونزوی

راغلی، [د ساعت منار] په نامه لوی منار ودرېد او له ساعته ئې ښاريانو مفته گټه اخیسته، پخوا چي ډزي او باورت نه وه، خلگو به دې ډز ته په دومره سپېڅلې سترگه کتل چي د غرمې ډز نه وای سوی، هیچا ماشومانو ته ډوډی نه ورکوله. ځيني مورخين بيا ددې ډزو دا مانا هم ورکوي چي د وخت حکومتونو به پر خلگو د روب اچولو په نيت دا کار کاوه چي وښيي حکومت بيدار دی. د مجاهدينو په دوره کي ډېر کونښن وسو چي دا توپ کښته کړي، خو د توپ بخت په دې بيدار وو چي په پيلانو خېرول سوی وو او راکښته کېدل ئې د انسان د وس خبره نه وه. لس کاله د مخه د کلتور وزارت په مټ توپ بيرته ورغول سو او د کابل ميلاد په ورځ اوس هم ډز کوي، خو دا چي ډزي ډېري دي، ددې توپ ډز پکښي ورک دی. ايا ستاسي د وخت توپ يادېږي؟

پخوا چي افغانستان کي ساعت نه وو، د روژه مات او پېشلمي پر وخت به په لويو ښارونو کي پر غونډيو پرتو توپونو ډز کاوه او خلگ به پوهېدل چي روژه مات/پېشلمی دی. د کابل تاريخي توپ په لومړي ځل د امير حبيب الله خان په وخت کي د گذرگاه غونډی ته وخېرول سو او پر ۱۲ بجو به ئې ډز کاوه چي خلگ په غرمه خبر سي او همدارنگه ئې به د پېشلمي او روژه مات پر وخت هم ډز کاوه چي خلگو به ئې اواز خورا په احتياط اورېده. وروسته عبدالحميد کندهاري وتوانيد چي اتومات ماشه وروږه کړي چي ټيک پر دولس بجې به له ډره بيڼه څخه رڼا باروتو ته ولويده او باروتو به له اور اخیستلو وروسته ډز وکړ. ددې توپ توپچي [صابر] نومېده چي وای يو وخت د افغانانو افسانوي کس وو. يوه پېړی د مخه چي ساعت افغانستان ته

کیسه!!!

----- اکبر شیر

وايي چې يو چا د رختو کارخانه جوړه کړه، ښه توليد روان و دی کې ناڅاپه ماشين برق خوشی کړ او ودرید، تخنیکرانو پاور کېبلونه چک کړل هرڅه سم ول خو ماشين نه چالانیده. د کار خانی مالک د ښار برقپان ټول راوغوښت خو د چا وسه و نشو چې ماشين چالان کړي. بالاخره مالک د برق مخترع را وغوښت د هغه هم سر خلاص نشو. د کارخانی شاته يو وړوکی مستري خانه وه چې دا ټول حالات يې څارل د کارخانی مالک ته يې

وايل: مالک ورته د خوشالی نه په وارخطایی وويل: څو دی شوی يعنی حق الزحمه؟ مستري ورته وويل: يو لک او يو روپی. مالک وويل يو څټک وهل او دومره لوږه حق الزحمه؟ مستري وويل: د څټک وهلو يو روپی کيږي يولک ددی لپاره غواړم چې د څټک ځای می معلوم کړ.

اجازه ده چې زه هم خپله هڅه وکړم؟ مالک وخنډل ويل د برق مخترع څه ونکړ ته به څه وکړی. خوارکی مستري د ماشين نه يو دری طوافه و کړ مشکل ورته معلوم نشو له ډيره قهره يې پخپل څټک ماشين ته گوزار ورکړچې دی کې ماشين چالان شو او په توليد يې پيل وکړ.

نارينه ولې د ښځو پر وړاندې بې ميله کېږي؟

په روژه کي د خوړو غذايي ...

----- ليکنه: خالص ادیب

اول: د خولي بد بوی له ځينو علمونو سره، د بعضي انسانانو خولي بد بوی کوي چې خاوند د ميرمنې او ميرمن له خاوند سره د شونډو زېښنلو يا ښکلولو په وخت کې د ځيني نزاكتونو له مخې يو بل ته څه نه وايي؛ مگر لازمه داده چې کله خاوند او ميرمن سره يو ځای کېږي بايد مخکې له مخکې نه غاښونه برس او د خولې خوشبويي استعمال کړي، تر څو هغه خوږې او لذتيخشه شيبې پرې و نه غمېږي؛ خو دا هغه وخت کېدای چې په دواړو کې د درک ځواک موجود وي. دويم: بې حده سينگار طبعي ښکلا خپله د انسان په زړه منگلي خښوي؛ نو اړتيا څه ده چې د څو شېبو لپاره د وجود په ځينو غړو باندې بېلابېلې دواگانې، کريمونه او ملهمونه استعمال کړو، ښکلا د هر انسان له ليده جدا ده؛ مگر د مېرمنو له لينزه نه پوهېږم؛ خو د يوه نارينه په صفت دومره وېلاى شم چې بې حده سينگار د نارينه د بې ميلی سبب کېږي. درېيم: د بدن بد بوی اوس پخوانی وخت نه دی چې له عطرونو او اسپرې څخه به مېرمنې محرومې وې؛ نو لازمه نه ده چې په نني عصر کې هم د دوی بدن بد بوی وکړي بلکې هرې مېرمنې ته پکار ده چې کله يې خاوند ته ونږدې کېږي بايد اسپرې يا عطر استعمال او خپل نظافت ته زياته توجه وکړي؛ خو دا نه يوازې چې بايد ښځينه يې په نظر کې

ونيسي بلکې نارينه ته هم په کار ده چې دې اړخ ته زياته توجه وکړي. ځکه له ځينو نارينهوو وجود دومره بد بوی کوي چې ورسره ځملاسته يوه دنيا زړه غواړي. څلورم: په تنده لهجه خبرې کول. په تنده لهجه خبرې کول د اورېدونکي د ورخطايي سبب کېږي، په گډ ژوند کې بايد نارينه او ښځينه تل په نرمه او له مهربانۍ ډکه لهجه خبرې وکړي دا ددې باعث کېږي چې د دوی په قراردادي (گډ) ژوند کې د مينه خواره وښيندل شي او تل يې په شونډو موسکا وغورېږي. پينځم: تل منت کول. که هر څومره انسان حوصله ناک وي خو يوه ورځ نه يوه ورځ يې د بدو په مقابل کې د صبر کاسه ډکېږي؛ نو په مشترک ژوند کې دغه نقطې ته د خاوند تر څنگ مېرمن هم بايد زياته توجه وکړي، تل له يو بل سره په خوږه لهجه خبرې وکړي، د امکان تر حده کونښن وکړي چې منت ورباندې ونه کړي؛ ځکه تندې خبرې کول په گډ ژوند کې ځانته لکه په خوږو کې زهر شيندل دي. شپږم: بې ځايه جروبخت کول. که چېرې خپله کورنۍ په نظر کې ونيسو، د مور او پلار په اولادونو کې هغه څوک ډېر بد اېسي چې له دوی سره ژبه کوي؛ خو مور او پلار ته تر اولاد نږدې څوک نشته؛ مگر له همدغه مور او پلار سره زياتره

وخت د بې ځايه جروبخت حوصله نه وي په ځينو مسايلو کې له اولاد سره ډېر ژر خبره شل تر شپاړس کوي؛ نو خاوند او مېرمن ته خو بېخي لازمه نه ده چې په اندکي خبره له يو بل سره چټي جروبخت وکړي. دغه ډول بې ځانه زشت عملونه په ژوند کې د مينې ستوري په تېرو ويشتل دي. اوم: تل گيلې کول. گيلې کول انسان د مايوسۍ کنډې ته ورتېل وهي او زياتې گيلې د سرې قدر کموي؛ نو لازمه داده چې د امکان تر حده کونښن وکړو هېڅکله له چا څخه گيلې ونه کړو او په گډ ژوند کې خو بايد ښځينه او نارينه بېخي د گيلې په نامه هېڅ شی ونه پېژني. اتم: بې حده خواهشيات په نفس باندې اعتماد د زياتو خواهشياتو د مخنيوي يوازيني لار ده، هر هغه څوک چې له دغه ځواک څخه محروم وي د خواهشياتو په پالنه باندې روږدي وي؛ مگر زيات خواهشيات انسان له ټولنيز ژونده نيولې په گډ ختمه له هر ډول خوږو څخه محروموي. نهم: بېځايه لگښتونه هره کورنۍ له ورځنيو لگښتونو ورپخوا سپما ته هم اړتيا لري چې يو مقدار پسې هغه زموږ په عامه لهجه بدې ورځې ته وساتي هر هغه کورنۍ چې سپما ځواک نه لري د دوی بې حده لگښتونه ددې سبب کېږي چې کورنۍ نظام يې گډوډ شي.

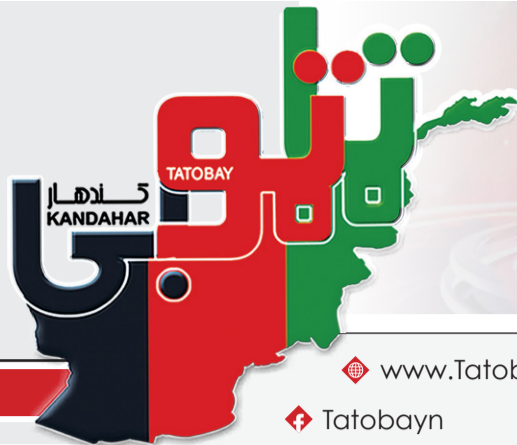
خاوره يې له ځان سره راوړه او هر وخت به چې بیده کېدی پر دې به يې سر کښېښود او وصیت يې کړی و، چې که له وطنه لرې مړ سوم او په افغانستان کې مې د ښځولو امکان نه و، نو هر چېرې چې ښځ سوم، دا خاوره مې پر قبر کې واچوی. لور يې شهزادگۍ هندېې په يو مجلس کې ويل زما په ياد دي چې يوه ورځ می له پلار سره بيخي هيڅ نه وه پاته موټر يې خراب وو موږ ډوډی ژر ژر ورته راتياره کړه ډوډی يې وخوړل او لاندي موټر ته پربوت موټر يې خپله جوړ کړ چې راوخوت خندل يې لاس يې په توکر پاکاوه وای خبر دا خو وختونه دي نو يو وخت پاچا وم اوس مستري یم.”

يو وخت پاچا وم اوس مستري یم!

نو زموږ مشکلات به حل سی نادرخان په ښکاره څه ونه ويل خو داخبره يې پارلمان ته راجع کړه او وکيلان يې وپوهول چې ددغه غوښتنې پر خلاف رايه ورکړي او هماغسی وسول، له دی وروسته د مرگ تر وخته بيا امان الله خان د افغانستان له مرکزی ادارې هيڅ ونه غوښتل. ډاکټر شاهي مستمندي د شاه په اړه خپله يوه خاطره ذکر کړې چې: يوه ورځ ملکې ثريا د خپل کور د دويم پوړ يوې

”هغه وخت چی د شاه امان الله خان غازي پر خلاف د هر مسجد له منبره د ملايانو ناري پورته سوی او په نتیجه کی دی دبلوچستان د کویتي له لاری بهر ته په تبعید مجبور سو ، وايي چی کله په فرانسه کی وو نو نجاري به یی کوله او خپل ژوند به یې د لاس په گټلې مزدورۍ مخکی وړی، يو وخت ډير تنگدسته وو نو يې اعليحضرت نادرخان ته احوال وليړی چی ډير ناداره سوی یم څه نلرم که د دولت له بودجې څخه يو څه ورته حواله کړي.

” د میاشتي ۲ زره وسله وال مخالفین وژنو. “

سعادت:

” اوه میاشتي وروسته د ټاکنو پایلې اعلانېدل غمیزه ده. “

اغني:

دوی خپله وایي!

” که همغږي زیاته سي د پېښو مخه به ونیول سي. “

د کورنیو چارو وزارت:

” د مشورتي جرگې پرېکړې د سولې لپاره تگلاره ده. “

داودزی:

” د ولسمشرۍ د نوماندانو غوښتنه د قانون خلاف ده. “

ارگ:

” لا منځني ختیځ ته د ځواکونو د استولو هوډ نلرو. “

ټرمپ:

” له طالبانو سره خبرو کې پرمختګ سوی خو دغه بهیر ډېر ورو روان دی. “

خلیلزاد:

” حکومت د سولې پر وړاندې ستر څنډ دی. “

اتمر:

” افغان سرتېرو سره د امریکا مرستو کې تغیر نه دی راغلی. “

اندرابي:

” شپنیو عملیاتو کې له نوي سلنه زیات ملګري وګړي وژل کېږي. “

مسلمیار:

” د طالبانو او امریکا د خبرو پایلو ته مو سترګې دي. “

عبدالله:

ټاټوبي انلاین بازار

که غواړئ خپلو کورونو، دوکانونو، موټرونو، فرنیچرونو او نور توکي په انلاین ډول پلور او پېر کړئ نو ټاټوبي انلاین بازار ته مراجعه وکړئ.

کاروبار ستاسو

بازار موندنه زمور

www.tatobaybazar.com

www.facebook.com/TatobayBazar

0704803494 - 0708092902

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**